

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 16 – 17 luty 2013 r. na kierunku *ekonomia* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych realizowanych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na Wydziale Ekonomicznym Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Anna Czubala - ekspert PKA
- prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Tomasz Lis – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Wizytacja na Wydziale Ekonomicznym Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli na kierunku *ekonomia* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2012/2013. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Pierwsza ocena jakości kształcenia na tym kierunku studiów odbyła się w roku 2006 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 23/2007 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 stycznia 2007 r.).

Aktualna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Załącznik nr 1 Podstawy prawne oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1.1).

Uczelnia rozpoczęła działalność od prowadzenia kształcenia na kierunku *ekonomia* na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-1-0145/100/TBM/97 z dnia 4 kwietnia 1997 r. nadającej uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych w Wyższej

Szkole Ekonomicznej w Nisku. Na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 kwietnia 2001 r. Uczelnia zmieniła swoją siedzibę z Niska do Stalowej Woli.

Strategia Uczelni została zatwierdzona – zgodnie z przepisami Statutu Uczelni – Uchwałą Senatu Nr 17/2012 z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2013 - 2017.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu wraz z listą obecności w powyższej sprawie. W posiedzeniach oraz procedurze tworzenia tego dokumentu nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni.

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z zapisami w Statucie, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

Koncepcja kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku *ekonomia* wpisuje się w misję i strategię Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli. Misją Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli jest kształcenie studentów w zakresie ekonomii – jako jedynym kierunek na Uczelni – zgodnie ze strategią rozwoju – dążenie do przygotowania studentów do samodzielnej pracy zawodowej, do pracy na kierowniczych stanowiskach w gospodarce rynkowej, oraz prowadzenie badań naukowych dotyczących organizacji i rozwoju gospodarki rynkowej. WSE rozwija współpracę z organizacjami w zakresie kształtowania programów kształcenia, które odpowiadają na aktualne potrzeby lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości. Misja ta nabiera szczególnego znaczenia w odniesieniu do studentów i absolwentów studiów na kierunku ekonomia, ponieważ to studenci tego kierunku będą mieli kluczowe znaczenie dla rozwoju gospodarczego regionu, z którym Uczelnia jest mocno powiązana.

Realizując powyższe cele oraz misję Uczelnia ma przekazywać studentom wiedzę ekonomiczną oraz umiejętności związane z wykorzystaniem tej wiedzy w działalności gospodarczej i doradczej, a także kształtuje postawy odpowiedzialności, przedsiębiorczości i partnerstwa w sferze zawodowej i pozazawodowej.

1.2)

Uchwałą Nr 8/2011/2012 z dnia 15 czerwca 2012 r. Senat zatwierdziła na wniosek Komisji Programowej programy kształcenia i programy studiów dla kierunku ekonomia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013.

Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Senatu, w których uczestniczyli studenci. Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa (tj. np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących standardów kształcenia, utworzenie nowych specjalności), a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą w Uczelni procedurą, tj. przez Senat.

Według informacji od władz Uczelni, interesariusze zewnętrzni mają wpływ na kształt koncepcji kształcenia, w szczególności na treści zawarte w poszczególnych kartach opisów przedmiotów. Lokalni biznesmeni oraz pracodawcy przyjmujący studentów na praktyki poprzez swoje opinie i sugestie mają wpływ na ewaluację koncepcji kształcenia.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Uczelnia rozpoczęła działalność w 1997 roku od prowadzenia kształcenia na kierunku *ekonomia*. Koncepcja kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku *ekonomia* wpisuje się w misję i strategię Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli.

1.2) Według informacji od władz Uczelni, interesariusze zewnętrzni mają wpływ na kształt koncepcji kształcenia, w szczególności na treści zawarte w poszczególnych kartach opisów przedmiotów. Lokalni biznesmeni oraz pracodawcy przyjmujący studentów na praktyki poprzez swoje opinie i sugestie mają wpływ na ewaluację koncepcji kształcenia.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku studiów Ekonomia prowadzonego na Wydziale Ekonomicznym WSE w Stalowej Woli zostały opracowane przez działającą na Wydziale Komisję ds. Planów Studiów i Programów Nauczania, a następnie zatwierdzone przez Senat WSE Uchwałą nr 2/2012 z dnia 16.03.2012 r. w sprawie zatwierdzenia Kierunkowych Efektów Kształcenia w WSE w Stalowej Woli. Określenie celów i efektów kształcenia zostało ujęte w trzech dokumentach.

Pierwszy z tych dokumentów, stanowiący załącznik do powołanej Uchwały Senatu, określa kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku Ekonomia i odnosi je do obszarowych efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych **dla profilu ogólnoakademickiego**. Efekty te ujęto zgodnie z wymaganiami w układzie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Każdy efekt kierunkowy został odniesiony do jednego bądź dwóch efektów obszarowych. Przyporządkowanie to nie jest jednak w pełni poprawne. Przykładowo efekt kształcenia dla ocenianego kierunku studiów K_W11 „Zna ogólne zasady rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości” odniesiono do efektu obszarowego z zakresu nauk społecznych S1A_W08 „ma wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencji tych zmian”. Tymczasem to efekt obszarowy S1A_W11 odnosi się do wiedzy z zakresu przedsiębiorczości – „zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości ...”.

Drugi dokument oparty jest na strukturze odnoszącej cele i efekty kształcenia do każdego z realizowanych przedmiotów. Formuluje on cele kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, treści kształcenia, metody dydaktyczne, formy zajęć oraz zakładane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Należy wskazać, że nie podano kodów pozwalających na odniesienie celów i efektów przypisanych do przedmiotów do celów i efektów kierunkowych.

Trzeci dokument opracowany jest w układzie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących się do całego kierunku studiów. W ramach każdej z tych kategorii podano 7 grup treści bądź przedmiotów obejmujących od kilku do kilkunastu treści bądź przedmiotów i odnosząc do nich w sposób zbiorczy (po 3-10) obszarowe efekty kształcenia **dla profilu praktycznego**. Oznacza to, że nie przyporządkowano efektów kształcenia do poszczególnych przedmiotów (brak jest matrycy odniesienia).

Z powyższego wynika, że występuje sprzeczność w przedstawionej dokumentacji. Uczelnia określiła w raporcie samooceny, że realizuje studia na kierunku Ekonomia o profilu praktycznym. Tymczasem same efekty kształcenia przyjęte przez Senat uczelni opracowano dla profilu ogólnoakademickiego. Jednocześnie jednak w odniesieniu do grup

treści i przedmiotów wskazano, że odnoszą się one do efektów obszarowych dla studiów o profilu praktycznym.

W dokumencie określającym przedmiotowe efekty kształcenia podano w szczególności metody dydaktyczne oraz formy zajęć. W odniesieniu do większości zajęć jako metody dydaktyczne podano wykład (monograficzny, konwersatoryjny, konwencjonalny) oraz „metodę ćwiczebną”, z uzupełnieniem w odniesieniu do niektórych zajęć o ćwiczenia praktyczne. Nie określono jednak na czym polegają ćwiczenia praktyczne. W odniesieniu do przedmiotów, dla których wskazano jako jedną z metod dydaktycznych ćwiczenia praktyczne nie wynika z analizy celów kształcenia, że zajęcia te kształtują wiedzę, umiejętności czy kompetencje społeczne w sposób nadający kierunkowi studiów charakter praktyczny. Jako formy zajęć podawane są zajęcia audytoryjne, grupowe, praca własna studenta. W trakcie wizytacji Zespół oceniający stwierdził, że wszystkie zajęcia odbywają się w pomieszczeniach uczelni o standardowym wyposażeniu (tablica czarna, przenośny rzutnik pisma bądź projektor multimedialny). Uczelnia nie realizuje w ramach ocenianego kierunku studiów zajęć spełniających warunki określone w § 6, ust. 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5.10.2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku im poziomie kształcenia, który stanowi, że „zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla profilu praktycznego, odbywają się w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i umożliwiają bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów”.

Poza tym Uczelnia nie wskazała czy i ewentualnie w jakim stopniu program kształcenia uwzględnił wymagania organizacji zawodowych umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu.

W ramach oceny jakości kształcenia na kierunku Ekonomia przeprowadzonej w dniach 21-22.10.2006 r. Zespół oceniający PKA w zakresie spraw związanych z aktualnie stosowanym kryterium 2 zwrócił uwagę, że pomimo oferowania studentom aż ośmiu różnych i to odległych od siebie specjalności sylwetka absolwenta nie została zróżnicowana.

Aktualnie Uczelnia oferuje na ocenianym kierunku studiów pięć specjalności, ale w praktyce uruchomione są dwie. Specjalności te są mniej zróżnicowane i w pełni bądź w znacznym zakresie zgodne z kierunkiem studiów Ekonomia. W odniesieniu do każdej specjalności opracowano sylwetkę absolwenta, która jest stosunkowo obszerna i zawiera informacje o wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych związanych z daną specjalnością. Wskazuje potencjalne miejsca pracy zgodne z kwalifikacjami absolwentów oraz możliwości dalszego kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym studiują na trzecim roku studiów, w związku czym program ich studiów nie przewiduje kształcenia według celów i efektów kształcenia zgodnych z KRK. Ponadto studenci podczas spotkania z ZO PKA nie byli w stanie wyrazić opinii na temat tego w jakim stopniu ich programy studiów zgodne są z określonymi standardami kształcenia.

2.2)

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia nie zostały sformułowane w sposób spójny. Efekty kierunkowe opracowano dla profilu ogólnoakademickiego, a efekty przedmiotowe odniesiono do profilu praktycznego. Zaliczając oceniany kierunek studiów do profilu praktycznego Uczelnia nie wskazała przy tym w jednoznaczny i bezpośredni sposób jego powiązania z wymaganiami rynku pracy i organizacji zawodowych umożliwiając nabycie uprawnień do wykonywania zawodu. Brak jest także

przekonyującego określenia wpływu absolwentów i przedstawicieli pracodawców na formułowanie efektów kształcenia.

Pomijając wskazane powyżej błędy w odniesieniu do opisu kierunkowych efektów kształcenia, można stwierdzić, że same przedmiotowe efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Określają one w syntetyczny sposób cele kształcenia i odnoszą do nich zakładane efekty kształcenia. Wskazują treści kształcenia odnoszące się do przedmiotu i określają w jakich formach i za pomocą jakich metod dydaktycznych przedmiot ten jest realizowany. Wszystkie te spójne ze sobą elementy pozwalają na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji odnoszącego się do każdego z przedmiotów. Efekty kształcenia w przedstawionej formie są sprawdzalne.

Jak już wskazano powyżej w ramach kryterium 2.1. Uczelnia nie określiła w jakim stopniu program kształcenia uwzględnienia wymagania organizacji zawodowych umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu. Nie podano jaki był zakres wpływu absolwentów i przedstawicieli pracodawców w formułowaniu efektów kształcenia. Wpływ pracodawców określono jedynie w sposób bardzo ogólny, poprzez uwzględnianie opinii od podmiotów przyjmujących studentów na praktyki oraz zapowiedziano powołanie w Uczelni organu złożonego z przedstawicieli pracodawców. Przy tworzeniu ocenianego programu kształcenia określonego jako praktyczny taki zakres wpływu pracodawców należy uznać za niewystarczający.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA potwierdzili, spójność przedstawianego na poszczególnych przedmiotach zakresu wiedzy i umiejętności, z ogólnymi wymaganiami stawianymi w tym zakresie absolwentom kierunku „ekonomia” sformułowanymi przez Jednostkę. Dodatkowo określili sytuację na rynku pracy w regionie jako niezwykle trudną. Podkreślili, że większość z nich już pracuje, w zawodach na ogół nie związanych z tematyką studiów. Studenci wyrazili opinię, że w ich przekonaniu niemożliwe jest dostosowanie programów studiów w taki sposób aby zapewnić możliwość pracy wszystkim absolwentom.

W zakresie omawianego w tym miejscu kryterium w ramach poprzedniej akredytacji nie sformułowano uwag bądź zaleceń.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym są zaznajomieni z obowiązującymi programami studiów. Studenci potrafili określić zakres wiedzy i umiejętności jakie powinni posiadać po ukończeniu studiów na kierunku „ekonomia” oraz na poszczególnych przedmiotach prowadzonych w toku studiów. Określili informacje przekazywane im na ten temat za wystarczające oraz przedstawione w sposób zrozumiały. Dodatkowo studenci otrzymują wsparcie prowadzących oraz pracowników dziekanatu odnośnie interpretacji programów studiów, zakresu wymaganej wiedzy oraz umiejętności jakie powinni posiadać studenci po ukończeniu poszczególnych kursów.

2.3)

Kierunkowe i przedmiotowe/modułowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały odniesione do obszarowych efektów kształcenia dla nauk społecznych o profilu ogólnoakademickim. Dla grup treści bądź przedmiotów (modułów) wskazano obszarowe efekty kształcenia dla nauk społecznych o profilu praktycznym. Również dla szczegółowo opracowanych przedmiotowych efektów kształcenia nie podano jakie efekty kierunkowe one realizują (odniesiono je od razu do efektów obszarowych). Taki sposób opracowania efektów kształcenia dla kierunku studiów Ekonomia prowadzonego w WSE uniemożliwia dokonanie oceny możliwości osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia poprzez realizację celów i efektów szczegółowych. W przedmiotowych efektach kształcenia nie uwzględniono praktyk zawodowych, chociaż są uwzględnione w programie studiów.

Kierunkowe efekty kształcenia nie są zamieszczone na stronie internetowej uczelni. Zamieszczono na niej w powszechnym dostępie karty przedmiotów oraz w formie zamkniętej (zakodowanej) sylabusy zawierające efekty przedmiotowe.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym są zapoznani z programami studiów ich obowiązującymi. Studenci potrafili określić zakres wiedzy i umiejętności jakie powinni posiadać po ukończeniu studiów na kierunku „ekonomia”, potwierdzając również pełną możliwość zdobycia powyższych w trakcie zajęć odbywających się w ramach studiowanego kierunku. Praktyki zawodowe studenci mogą odbywać w miejscu wykonywania pracy, jeżeli jest ono zgodne ze specyfiką studiów lub przedsiębiorstwach w regionie. Określili oni, że praktyki zawodowe wspierają ich proces zdobywania wiedzy oraz umiejętności określonych programami studiów.

System weryfikacji efektów kształcenia oparty jest na założeniu, że dla ukończenia studiów niezbędne jest zrealizowanie określonych w programie kształcenia efektów, a w szczególności uzyskanie wszystkich przewidzianych w planie studiów zaliczeń i zdanie egzaminów, uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS, odbycie przewidzianych praktyk oraz złożenie pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego.

Formy zaliczenia przedmiotów zostały określone w planie studiów. Informacje na ten temat zawierają także sylabusy przedmiotów. Ich analiza wskazuje, że wszystkie przedmioty kończą się zaliczeniem końcowym lub egzaminem. Studenci zdają w trakcie studiów 21 egzaminów. Objęte są nimi dwa przedmioty kształcenia ogólnego (w tym język obcy), wszystkie przedmioty podstawowe, cztery z sześciu przedmiotów kierunkowych oraz sześć przedmiotów specjalnościowych. Taka liczba egzaminów i ich przyporządkowanie do przedmiotów należy uznać za prawidłowe. Egzaminy nie są w pełni równomiernie rozłożone w trakcie studiów, gdyż ich liczba w kolejnych semestrach wynosi: 2, 4, 2, 4-6, 3-4, 4-5.

Stosowane formy zaliczania przedmiotów pozwalają na objęcie nimi wszystkich efektów kształcenia związanych z nimi. Stosowanie częściowych sprawdzianów w trakcie części przedmiotów oraz objęcie zaliczeniami i egzaminami końcowymi wszystkich przedmiotów pozwala na weryfikację efektów kształcenia na wszystkich etapach procesu kształcenia. Proces przygotowania pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy pozwalają w niezbędnym zakresie dokonać weryfikacji efektów kształcenia odnoszących się do szerszego zakresu przedmiotów.

Karty przedmiotów określają w sposób bardziej dokładny formę zaliczenia. Najczęściej stosowane są: egzamin testowy, kolokwia pisemne. Niekiedy jako metody oceny wskazuje się rozwiązywanie zadań. Sporadycznie stosowane są egzamin ustny, przygotowanie pracy pisemnej. Określenia odnoszące się do sposobu weryfikacji efektów kształcenia zawarte w sylabusach są w większości przypadków bardzo ogólnikowe – typu egzamin pisemny – test”, „zaliczenie ćwiczeń na ocenę”.

W kartach przedmiotów nie wskazano w jaki sposób następuje weryfikacja efektów kształcenia związanych z godzinami zajęć realizowanych bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego, tzw. pracy samodzielnej, Uczelnia w trakcie wizytacji przedstawiła dokumentację związaną z weryfikacją tych efektów w formie prac pisemnych wykonywanych w ramach zaliczania godzin pracy własnej, zaliczeń częściowych, zaliczeń ostatecznych, egzaminów.

W związku z przyjęciem przez Uczelnię praktycznego profilu kształcenia na ocenianym kierunku studiów nasuwa się uwaga dotycząca braku wskazania, jak weryfikowane jest praktyczne przygotowanie zawodowe absolwentów. Podane przez uczelnię sposoby oceny efektów kształcenia mają charakter standardowy, stosowany powszechnie w ramach kształcenia ogólnoakademickiego i nastawione są w przeważającej mierze na weryfikację wiedzy i ogólnych umiejętności.

Efekty kształcenia dla praktyk zawodowych określone są w sposób prawidłowy w Regulaminie praktyk. Z regulacji odnoszących się do praktyk zawodowych wynika, że są one zaliczane na podstawie dokumentacji związanej z odbytą praktyką bądź wykonywanej pracy zawodowej, względnie samodzielnej działalności gospodarczej.

Proces dyplomowania prowadzony jest w oparciu o regulacje zawarte w Regulaminie studiów. Uzupełnieniem tych regulacji są Zarządzenie nr 12/06 Rektora z dnia 23.10.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz Pismo okólne nr 1/2009 Dziekana z dnia 15.10.2009 r. w sprawie Zasad prowadzenia prac dyplomowych. W Uczelni brakuje karty przedmiotu (sylabusa) a w efekcie określenia efektów kształcenia związanych z procesem dyplomowania, chociaż za seminarium dyplomowe jest przyznanych 8 punktów ECTS.

Tematy prac dyplomowych zatwierdza Senat na wniosek Dziekana. Student ma prawo zaproponować temat pracy dyplomowej bądź wybrać temat zaproponowany przez promotora. Praca jest przygotowywana pod kierunkiem opiekuna naukowego powoływanego przez Dziekana spośród osób dysponujących tytułem naukowym bądź stopniem naukowym. Praca dyplomowa jest oceniana przez promotora oraz powołanego przez Dziekana specjalistę ze stopniem naukowym co najmniej doktora.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Może się on odbyć jako egzamin otwarty bądź zamknięty. Zakres programowy egzaminu określa Senat. Student odpowiada na dwa pytania losowane (dotyczą treści podstawowych i kierunkowych) i trzecie zadane przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej. Odbywa się przed komisją powoływaną przez dziekana, a w jej skład wchodzi przewodniczący, promotor i recenzent. Ocenę końcową ze studiów oblicza się jako średnią ważoną, na którą składa się 60 % średniej ocen z przebiegu studiów oraz 40 % sumy średnich ocen z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego.

System dyplomowania stosowany na ocenianym kierunku studiów odpowiada powszechnie przyjętym w tym zakresie rozwiązaniom i należy go uznać za prawidłowy.

Wystandaryzowane wymagania odnoszące się do zaliczania poszczególnych przedmiotów, semestrów i całych studiów są określone w Regulaminie studiów. Przewidują one, że formy zaliczenia przedmiotów ujęte są w planie studiów uchwalanym przez Senat. Plan studiów wraz z tymi wymogami podawany jest do wiadomości studentów. Student ma obowiązek uczestniczenia w zajęciach realizowanych w formie ćwiczeń, seminariów, konwersatoriów, lektoratów itp. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Warunkiem zaliczenia semestru jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w planie studiów i programie nauczania dla danego semestru, a zwłaszcza uzyskanie pozytywnych ocen z egzaminów i zaliczeń. Prowadzący przedmiot udostępnia na początku zajęć z niego wykaz zagadnień, których opanowanie jest warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu bądź zaliczenia jest zaliczenie przez studenta zajęć obowiązkowych. W sesji egzaminacyjnej zwyczajnej egzaminy i zaliczenia na stopień na studiach niestacjonarnych powinny mieć formę pisemną bądź być przeprowadzane z wykorzystaniem technik informatycznych. Student ma prawo do zdawania dwóch egzaminów poprawkowych. W przypadkach określonych w Regulaminie może być przeprowadzone komisyjne sprawdzenie wiedzy. Student, który nie złożył egzaminów w ustalonych terminach bądź nie uzyskał zaliczeń może wystąpić o powtarzanie semestru.

Zestawienie ocen z sesji egzaminacyjnej letniej roku akademickiego 2011/2012 wskazuje, że na ocenianym kierunku studiów jest wystawianych relatywnie dużo ocen bardzo dobrych 912 (28,4 %) i bardzo mało ocen niedostatecznych – jedynie 6 (0,2 %). Ocen dobrych plus było 13, 6 %, dobrych 22,9 %, dostatecznych plus 13,8 % i dostatecznych 19,3 %. Świadczy to o zawyżaniu ocen oraz znikomej skali selekcji w oparciu o wyniki nauki. Na egzaminie dyplomowym w roku akademickim 2011/2012 wystawiono 34,3 % ocen bardzo

dobry, 49,3 % ocen dobry i 16,4 % ocen dostateczny. Nie było ocen niedostatecznych. W tym przypadku można mówić o bardziej obiektywnym ocenianiu postępów w nauce.

Regulacje odnoszące się do weryfikacji wiedzy studentów oraz ich prawa i obowiązki z tym związane są określone w prawidłowy sposób, odpowiednio wystandaryzowane i tworzą przejrzysty system oceny postępów w nauce. Zapewniają także niezbędny obiektywizm formułowania ocen.

System oceny efektów kształcenia opisany jest w Kartach przedmiotów oraz w Regulaminie studiów. Informacje dotyczące form zaliczania przedmiotów podawane są do wiadomości studentów przez prowadzących zajęcia na pierwszych zajęciach. Regulamin studiów dostępny jest dla zainteresowanych podmiotów na stronie internetowej Uczelni oraz w formie drukowanej w jej siedzibie, a w szczególności w dziekanacie. Pracownicy Uczelni odpowiedzialni za tok studiów udzielają także niezbędnych wyjaśnień i informacji związanych ze stosowanym systemem ocen.

Uczelnia na ocenianym kierunku studiów nie prowadzi kształcenia na odległość.

Odsiew studentów ocenianego kierunku w roku akademickim 2011/2012 wyniósł 21 osób. Stanowiło to 6,6, % ogólnej liczby studentów. Przyczynami skreśleń studentów było: brak postępów w nauce (7 osób), niewniesienie opłaty związanej z odbywaniem studiów (6), rezygnacja ze studiów (5), brak zaliczenia semestru (3). Należy zatem stwierdzić, że odsiew wynikający z osiągnięcia niezadowolających wyników w nauce był stosunkowo niewielki.

Wiedzę odnośnie programów studiów studenci czerpali głównie od pracowników dziekanatu oraz za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Studenci byli zorientowani, gdzie mogą zapoznać się z sylabusami oraz programami studiów. Większość z nich określiła, że zapoznała się z nimi w momencie rozpoczęcia studiów. Studenci posiadają możliwość sprawdzenia programów studiów oraz sylabusów za pośrednictwem strony internetowej po podaniu indywidualnego hasła, jakie otrzymują rozpoczynając studia na Uczelni.

W ramach oceny jakości kształcenia na kierunku Ekonomia przeprowadzonej w dniach 21-22.10.2006 r. Zespół oceniający PKA sformułował uwagę dotyczącą braku informacji o programach nauczania z poszczególnych przedmiotów. Sylabusy nie były wywieszone w gablotach ani dostępne za pośrednictwem Internetu. Sposób przygotowania sylabusów budził zastrzeżenia, gdyż były one przygotowane anonimowo, tzn. bez wskazania osób odpowiedzialnych za ich przygotowanie bądź prowadzących zajęcia. Aktualnie sylabusy przedmiotów dostępne są na stronie internetowej Uczelni. Na Kartach przedmiotów i sylabusach wskazany jest ich koordynator i prowadzący przedmiot.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. np. protokoły egzaminacyjne i dyplomy oraz suplementy prowadzona jest prawidłowo.

Zwraca się uwagę na fakt, iż w suplementach wpisuje się niewłaściwą nazwę rejestru prowadzonego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Właściwa nazwa to – rejestr uczelnie niepublicznych i związków uczelni niepublicznych prowadzony przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Ponadto w pkt. III ust. 1 – Poziom posiadanego wykształcenia należy wpisywać określenia zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie, tj. studia pierwszego stopnia (a nie wyższe studia zawodowe), zaś w pkt. IV. ust.3 przy tytule pracy dyplomowej uzupełnienie jej oceny.

W Uczelni teczki osobowe studenta przechowuje się w archiwum Uczelni przez okres 25 lat – zgodnie z wymaganiami określonymi Zarządzeniem nr 13/06 Rektora z dnia 26 października 2006 r. w sprawie ewidencjonowania, przechowywania i zabezpieczania materiałów archiwalnych oraz postępowania z nimi. *Jest to jednak okres niezgodny z wymaganiami określonymi w przepisach § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów*

(Dz. U. Nr 201, poz. 1188), zgodnie z którym teczkę akt osobowych studenta przechowuje się w archiwum uczelni przez okres 50 lat.

Natomiast w Uchwale Senatu Nr 6/2010 z dnia 19 marca 2010 r. w sprawie podstawowych kryteriów i jednolitego trybu przeprowadzania egzaminów i zaliczeń na stopień na Wydziale Ekonomicznym Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli określono zasady archiwizowania prac zaliczeniowych oraz egzaminacyjnych mających postać pisemna, zgodnie z którą dokumentacja w tym zakresie jest przechowywana w Dziale Planowania przez okres 3 lat.

2.4)

Uczelnia podjęła prace nad prowadzeniem sformalizowanych badań losów absolwentów. Jako cele badań Uczelnia wskazuje pozyskanie informacji na temat: statusu zawodowego absolwenta i satysfakcji z pozycji na rynku pracy, kariery zawodowej absolwentów, określenie poziomu satysfakcji z odbytych studiów, zbadanie gotowości do dalszego kształcenia, identyfikację kompetencji poszukiwanych na rynku pracy. Badania mają być prowadzone metodą panelową. Na obecnym etapie uzyskano zgodę od części absolwentów na przetwarzanie danych osobowych w oparciu o ankietę wypełnianą przez absolwentów kończących studia (oświadczenia znajdują się w teczkach absolwentów). W kolejnym etapie osoby, które wyraziły zgodę na objęcie ich badaniami otrzymają ankietę po roku i po trzech latach od ukończenia studiów. Oznacza to, że Uczelnia przygotowuje się do prowadzenia badań losów absolwentów, ale ich jeszcze nie przeprowadziła. Na dzień wizytacji Uczelnia nie dysponowała jeszcze ankietą, która będzie wykorzystywana do prowadzenia badań.

Interesariusze zewnątrzni nie mieli dotychczas w formie zinstytucjonalizowanej wpływu na kształtowanie struktury efektów kształcenia. Jest to kwestia o tyle istotna, że Uczelnia przyjęła, że oceniany kierunek kształcenia ma profil praktyczny. Uczelnia informuje, że jest aktualnie w trakcie tworzenia Rady Pracodawców, ale jej jeszcze nie powołała.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Uczelnia dokonuje archiwizacji prac przejściowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych. Przechowywane są one w uporządkowanej formie z informacjami dotyczącymi rodzaju sprawdzianu, roku akademickiego, grupy studenckiej, wykładowcy. Prace mają różnicowany charakter: projekty zespołowe, testy, zadania rachunkowe (Matematyka, Współczesne systemy rachunku kosztów), pytania opisowe. Takie formy sprawdzianów wskazują, że pozwalają one w większości przypadków jedynie na weryfikację wiedzy, a rzadko umiejętności. Można również zauważyć, że nie wszystkie formy weryfikacji efektów są odpowiednio dobrane do przedmiotów. Na przykład egzamin z Rachunkowości polegał na teście wielokrotnego wyboru, zamiast zadań rachunkowych.

Przegląd 140 tematów prac dyplomowych z roku 2011/2012 wskazuje, że ich tematyka jedynie częściowo odpowiada kierunkowi „ekonomia”. Dość duża część pracy jest jednoznacznie związana z kierunkami: informatyka, zarządzanie, turystyka, finanse i rachunkowość. Analiza losowo wybranych prac wskazuje przy tym, że część z nich nie jest zgodna ze specjalnością wybraną przez studentów.

Prace dyplomowe mają w większości charakter teoretyczno-empiryczny. Około 2/3 ich objętości poświęconych jest analizie opisowej danego zagadnienia sporządzanej na podstawie literatury przedmiotu. Rozdziały empiryczne opierają się na analizach statystycznych odnoszących się do wybranego podmiotu gospodarczego bądź jednostki samorządu terytorialnego.

Opinie na temat prac dyplomowych sporządzane są na formularzach przyjętych przez Uczelnię w formie zbliżonej do powszechnie stosowanej w szkolnictwie wyższym. Opinie te przygotowywane są na ogół rzetelnie, tzn. są obszerne i zawierają elementy oceny. Zdarzają się jednak także opinie polegające na opisie zawartości pracy bez elementów jej oceny.

W ramach oceny jakości kształcenia na kierunku „ekonomia” przeprowadzonej w dniach 21-22.10.2006 r. Zespół oceniający PKA sformułował następującą uwagę odnoszącą się do omawianych powyżej zagadnień:

- Stwierdzono rozbieżność tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów.

W ramach aktualnie przedłożonego Raportu samooceny Uczelnie nie odniosła się do sformułowanych uwag. Opierając się na informacjach zawartych w dokumentacji oraz uzyskanych w trakcie wizytacji należy stwierdzić, że tematy prac dyplomowych są w wielu przypadkach niezgodne z kierunkiem studiów „ekonomia”.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) W odniesieniu do ocenianego kierunku studiów występuje brak zgodności założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia oraz profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, a także z koncepcją rozwoju kierunku. Przedstawione efekty kształcenia są odniesione raz do profilu ogólnoakademickiego, a w innych miejscach do praktycznego. Brak jest realizacji warunków prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym, a sam program kształcenia nie uwzględnienia wymagań organizacji zawodowych umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu oraz nie był tworzony z odpowiednim udziałem absolwentów i przedstawicieli pracodawców.

Uczelnia odnosząc się do uwagi sformułowanej w trakcie poprzedniej oceny związanej z określeniem sylwetek absolwenta poszczególnych specjalności opracowała je obecnie w sposób prawidłowy.

2.2) Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia nie zostały sformułowane w sposób spójny. Efekty kierunkowe opracowano dla profilu ogólnoakademickiego, a efekty przedmiotowe odniesiono do profilu praktycznego. Efekty kształcenia w odniesieniu do przedmiotów ujętych w planie studiów sformułowane są w sposób zrozumiały i w odniesieniu do nich można stworzyć przejrzysty system ich weryfikacji.

2.3) Weryfikacja efektów kształcenia obejmuje wszystkie etapy kształcenia i pozwala weryfikować wszystkie zakładane efekty kształcenia. Metody i procedury weryfikacji odpowiadają standardowym stosowanym w szkolnictwie wyższym, i nie wynika z nich nastawienie na deklarowany przez Uczelnię praktyczny profil kształcenia. Procedury i sposoby weryfikacji ocen są odpowiednio wystandaryzowane a informacje na temat systemu weryfikacji są dostępne w niezbędnym zakresie.

2.4) Uczelnia nie prowadzi jeszcze badań losów absolwentów. Podjęła prace, które mają temu celowi służyć.

Kryterium 3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Program studiów realizowany na kierunku „ekonomia” w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Stalowej Woli został zakwalifikowany do profilu praktycznego. Treści programowe, formy zajęć i stosowane metody dydaktyczne odpowiadają w zdecydowanym stopniu realizowanym dotychczas w oparciu o standardy kształcenia programom o profilu ogólnoakademickim. W związku z tym nie ma podstaw do stwierdzenia, że w wyniku realizacji programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów zostaną zrealizowane cele i efekty kształcenia dla studiów o profilu praktycznym. Nie można również stwierdzić, że struktura kwalifikacji absolwenta będzie miała charakter praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu.

Uczelnia przedstawiła w ramach Raportu samooceny programy kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia. Kształcenie jest w praktyce prowadzone jedynie na studiach w formie niestacjonarnej. Plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mają identyczną strukturę przedmiotową, a różnią się jedynie wymiarem godzin z poszczególnych przedmiotów. Studia w obydwu formach trwają 3 lata (6 semestrów).

Studia stacjonarne obejmują łącznie 1800 godzin, w tym 120 godzin praktyki zawodowej. Plan studiów przewiduje realizację wszystkich przedmiotów określonych w standardach kształcenia dla kierunku „ekonomia” w wymiarze nie mniejszym niż w nim określonym. Dla wielu przedmiotów jest to nawet wymiar istotnie większy od określonego w standardach kształcenia jako minimalny (np. język obcy 180 godzin, Mikroekonomia i Makroekonomia po 105 godzin). Na przedmioty przekazujące treści podstawowe przeznaczonych jest łącznie 525 godzin, przy 360 wymaganych przez standardy, dla przedmiotów przekazujących treści kierunkowe 225 godzin, przy 180 wymaganych przez standardy. Na moduły specjalnościowe przeznaczona jest identyczna liczba 480 godzin dla każdego z nich. Każdy moduł obejmuje też identyczną liczbę 8 przedmiotów realizowanych w indywidualnym wymiarze od 30 do 90 godzin. Na seminarium dyplomowe przewidzianych jest 30 godzin zajęć.

Plan studiów niestacjonarnych na kierunku „ekonomia” obejmuje łącznie 1230 godzin, w tym praktykę zawodową 120 godzin. Łączna liczba godzin na studiach niestacjonarnych stanowi 66 % godzin przewidzianych dla studiów stacjonarnych. Spełniony jest zatem stosowny wymóg w tym zakresie określony w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia. Plan studiów przewiduje realizację wszystkich treści ujętych w standardach kształcenia dla kierunku „ekonomia”. Wymiar godzin dla przedmiotów bądź grup przedmiotów ujętych w planie studiów jest w odniesieniu do wszystkich określony na poziomie minimum wynikającego ze standardów kształcenia. Także w tym przypadku dla każdej ze specjalności przewidziano identyczny wymiar godzin zajęć, tj. 270 oraz identyczną liczbę przedmiotów, tj. 8. Przedmioty specjalnościowe realizowane są w wymiarze od 15 do 45 godzin każdy. Seminarium dyplomowe obejmuje 30 godzin zajęć.

Treści kształcenia z przedmiotów kształcenia ogólnego, przedmiotów podstawowych oraz przedmiotów kierunkowych są zgodne z kierunkiem studiów „ekonomia”. Na ocenianym kierunku studiów oferowanych jest 5 specjalności: Ekonomika gospodarki samorządowej, Gospodarowanie zasobami ludzkimi, Informatyka w biznesie, Organizacja i ekonomika przedsiębiorstw, Rachunkowość i zarządzanie finansami firmy. Dwie pierwsze specjalności z punktu widzenia zawartości merytorycznej realizowanych w ich ramach przedmiotów są dość jednoznacznie związane z kanonem wiedzy kierunku „ekonomia”. W ramach trzech pozostałych występuje duży zakres treści z zakresu innych kierunków studiów, tj. Informatyka oraz Finanse i rachunkowość. Można jednak uznać, że w powiązaniu z treściami

kształcenia z zakresu przedmiotów podstawowych i kierunkowych tworzą one względnie spójną koncepcję kształcenia w zawodzie ekonomisty ze specjalizacją ściśle z nim związaną.

Plan studiów podaje cztery formy zajęć: wykłady, ćwiczenia/seminaria oraz praca samodzielna związana z wykładem bądź z ćwiczeniami.

Na zajęcia prowadzone w formie aktywnej, tj. ćwiczenia i seminaaria przypada w zależności od specjalności od 40 do 46 % ogólnej liczby godzin (bez praktyki zawodowej). Ćwiczenia są prowadzone w odniesieniu do 6 z 9 przedmiotów podstawowych, 3 z 6 przedmiotów kierunkowych i wszystkich bądź 6-7 z 8 przedmiotów specjalnościowych.

Wprowadzenie jako formy zajęć pracy własnej w odniesieniu do wszystkich przedmiotów, nawet do wychowania fizycznego, czy zajęć odbywających się wyłącznie w formie wykładu, wydaje się rozwiązaniem sztucznym. Jest rzeczą oczywistą, że student w odniesieniu do każdego przedmiotu kończącego się zaliczeniem lub egzaminem musi wykonać pracę własną związaną z przygotowaniem się do sprawdzianu wiedzy i umiejętności. Natomiast realizacja części godzin zajęć ujętych w planie jako praca samodzielnej studenta wymaga zastosowania systemu weryfikacji realizacji przez studenta określonych efektów kształcenia przypisanych godzinom zajęć w ramach pracy własnej. Na temat jego funkcjonowania ocenę sformułowano w części raportu odnoszącej się do kryterium 2. Rozwiązanie polegające na ujęciu w ramach godzin objętych planem studiów pracy samodzielnej powoduje, że liczba godzin kontaktowych jest dla całego kierunku studiów o 109 mniejsza. Stanowi to poniżej 10 % ogólnego ich wymiaru.

W związku z przyjęciem przez WSE jako profilu kształcenia na ocenianym kierunku studiów profilu praktycznego należy wskazać, że w planie studiów nie ujęto jako osobnej formy zajęć, takich, które związane byłyby z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów stwarza studentom możliwość dokonywania wyboru zajęć. Przedmiotem wyboru są przede wszystkim specjalności (480 godzin na studiach stacjonarnych i 270 na niestacjonarnych), a także jeden z dwóch przedmiotów kształcenia ogólnego (30 godzin na studiach stacjonarnych i 15 na niestacjonarnych) oraz seminarium dyplomowe (30 godzin). Studenci wybierają także jeden z trzech oferowanych języków obcych (angielski, niemiecki, rosyjski). Poza tym w programie studiów nie ma innych modułów przedmiotów swobodnego wyboru. Biorąc pod uwagę wybór specjalności i związanego z nią seminarium dyplomowego oraz wybór jednego z przedmiotów kształcenia ogólnego spełniony jest wymóg zapewnienia wyboru przedmiotów na poziomie nie niższym od 30 %.

Podstawowe regulacje związane z systemem punktów ECTS zawarte są w regulaminie studiów i Uchwale nr 2/2008 Senatu WSE w Stalowej Woli z dnia 14.03.2008 r. dostosowanej do regulacji zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14.09.2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta.

Student dla zaliczenia całych studiów musi uzyskać 180 punktów ECTS. Natomiast dla zaliczenia poszczególnych semestrów od 27 do 33 punktów, a zaliczenia roku studiów 60 punktów. Za pracę wykonywaną w ramach seminarium student otrzymuje 8 punktów a za przygotowanie się do egzaminu dyplomowego 10 punktów ECTS. Także zaliczenie praktyki dyplomowej jest związane z uzyskaniem 8 punktów.

Można zatem stwierdzić, że system ECTS jest zgodny z przepisami powołanego powyżej Rozporządzenia.

W opinii studentów treści kształcenia, formy zajęć i metody kształcenia umożliwiają osiągnięcie określonej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Studenci określili, że formy poszczególnych zajęć dydaktycznych dostosowane są do specyfiki przedmiotów. Treść zajęć również została przez studentów oceniona pozytywnie i określona, jako dostosowana do specyfiki kierunku. A czy w opinii studentów treści kształcenia i formy zajęć i metody

kształcenia umożliwiają osiągnięcie określonej wiedzy, umiejętności i kompetencji W Uczelni nie są prowadzone formy nauczania na odległość.

Sekwencja zajęć na ocenianym kierunku studiów jest prawidłowa. Zajęcia z przedmiotów zawierających treści kształcenia ogólnego realizowane są w pierwszych trzech semestrach. Jedynie język obcy jest rozłożony na cztery semestry, co jest rozwiązaniem prawidłowym. Zajęcia z przedmiotów przekazujących treści podstawowe rozłożone są na pięć semestrów, przy czym większość odbywa się w ramach dwóch pierwszych. Realizacja pozostałych w semestrach dalszych jest uzasadniona. Jedyną wątpliwość w odniesieniu do tej grupy przedmiotów budzi realizacja Prawa gospodarczego w semestrze pierwszym równoległe z Elementami prawa. Ten pierwszy przedmiot powinien odbywać się nie wcześniej niż w drugim semestrze. Przedmioty przekazujące treści kierunkowe ujęte są w semestrach od trzeciego do szóstego. Przynajmniej część z tych przedmiotów powinna odbywać się wcześniej ze względu na ich powiązanie z przedmiotami specjalnościowymi, które też rozpoczynają się od semestru trzeciego. Przy obecnej sekwencji na przykład przedmiot kierunkowy, bardziej ogólny Gospodarka regionalna i lokalna jest realizowany dopiero w szóstym semestrze, a przed nim są przedmioty Finanse lokalne czy Finansowanie rozwoju lokalnego i regionalnego. Podobnie ogólny przedmiot kierunkowy Finanse i rynki finansowe jest realizowany dopiero w piątym semestrze, a Finanse lokalne w czwartym.

Seminarium dyplomowe trwa dość krótko (30 godzin) i odbywa się w dwóch ostatnich semestrach studiów. Narzuca to dość duży reżim czasowy na przygotowanie pracy dyplomowej. Tym bardziej, że w ostatnich dwóch semestrach są jeszcze po cztery egzaminy.

Studenci określili liczbę punktów przyjętych dla poszczególnych przedmiotów za sprawiedliwą i ustaloną w sposób odzwierciedlający rzeczywisty nakład pracy na poszczególnych zajęciach. Ponadto punkty ECTS zostały rozłożone w sposób zapewniający realizację przepisów prawa. Na jeden semestr przypada minimum 30 punktów, cały program studiów umożliwia zdobycie liczby punktów wymaganej dla danego poziomu kształcenia.

Organizacja procesu kształcenia oparta jest na roku akademickim trwającym od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. Rok akademicki dzielony jest na dwa semestry. Okres zajęć obejmuje 15 tygodni, po którym organizowana jest sesja zwyczajna i dwie sesje poprawkowe. Szczegółowa organizacja roku akademickiego ogłaszana jest formie zarządzenia Rektora przed jego rozpoczęciem.

Na ocenianym kierunku studiów kształcenie prowadzone jest jedynie na studiach niestacjonarnych. Zajęcia odbywają się w formie trzydniowych zjazdów organizowanych się co dwa tygodnie (7 w trakcie semestru). Zajęcia w piątki rozpoczynają się od godziny 17.00 i trwają do godziny 20.20, w soboty w godzinach 8.00-19.30, a w niedziele w godzinach 8.00-16.00. W trakcie jednego zjazdu liczba efektywnie przeprowadzanych godzin zajęć wynosi maksymalnie 10-12.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia w ramach zamiejscowych ośrodków dydaktycznych.

Uczelnia przyporządkowując oceniany kierunek kształcenia do profili określiła dla niego profil praktyczny. Nie wskazała jednak przedmiotów tworzących moduł praktyczny obejmujący w szczególności zajęcia prowadzone w środowisku pracy.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA wyrazili opinię, że sekwencja przedmiotów jest ułożona odpowiednio. Nie spotkali się z sytuacją, gdy treści kształcenia niezbędne na danym przedmiocie jako wymagania wstępne, przewidziane były w planie i programie studiów po owym przedmiocie. Ponadto ich zdaniem sekwencja przedmiotów i treści nie powoduje powtarzania kilkakrotnie tych samych zagadnień.

Regulamin studiów przewiduje możliwość organizacji studiów według indywidualnego trybu studiów (ITS) oraz indywidualnej organizacji studiów (IOS).

Indywidualny tryb studiów związany jest z realizacją procesu kształcenia w oparciu o indywidualny plan studiów i indywidualny program kształcenia. ITS nie może prowadzić do zmniejszenia liczby godzin zajęć poniżej określonej w planie studiów dla kierunku i specjalności. Student w ramach ITS może studiować dodatkowe przedmioty. Możliwość ubiegania się o ITS mają studenci, którzy ukończyli co najmniej pierwszy semestr i uzyskali średnią ocen nie niższą niż 4,0. Student studiujący według indywidualnego toku studiów ma przydzielonego opiekuna naukowego spośród nauczycieli posiadających co najmniej stopień naukowy doktora.

Indywidualna organizacja studiów polega na realizowaniu przez studenta obowiązującego planu studiów i programu kształcenia, ale w oparciu o inny harmonogram. IOS przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych, studiujących na dwóch kierunkach bądź znajdujących się w szczególnej sytuacji osobistej. Według informacji Uczelni dotychczas studenci ocenianego kierunku nie zgłaszali zainteresowania indywidualizacją procesu kształcenia.

Studenci pozytywnie ocenili organizację procesu kształcenia oraz poszczególnych form kształcenia. Uznali je za dostosowane do specyfiki kierunku „ekonomia” oraz umożliwiające zdobycie wiedzy i umiejętności jakie powinien posiadać jego absolwent.

W ramach oceny jakości kształcenia na kierunku Ekonomia przeprowadzonej w dniach 21-22.10.2006 r. Zespół oceniający PKA sformułował następujące uwagi odnoszące się do zagadnień objętych aktualnie kryterium 3:

- 1) Zastrzeżenia nasuwa zgodność planów studiów ze standardami nauczania. Wskazano że, brak jest możliwości wybierania przez studentów określonych przedmiotów ogólnospołecznych.
- 2) Wobec braku zróżnicowanych wariantów sylwetki absolwenta trudno mówić o jej zgodności z planem studiów bądź też jej braku.
- 3) niezadowalająca jest dostępność prowadzących zajęcia dla studentów – brak w gablotach informacji o prowadzonych konsultacjach.

W ramach aktualnie przedłożonego Raportu samooceny Uczelnie nie odniosła się do sformułowanych uwag. Opierając się na informacjach zawartych w dokumentacji oraz uzyskanych w trakcie wizytacji należy stwierdzić, że stan realizacji powyższych uwag jest następujący:

Ad. 1) Studenci mają nadal ograniczony zakres wyboru przedmiotów kształcenia ogólnego: są to Etyka bądź Filozofia w wymiarze 15 godzin każdy.

Ad. 2) Uczelnia opracowała w sposób poprawny zróżnicowane warianty sylwetki absolwenta co pozwala na ocenę, że są one zgodne z planem studiów.

Ad 3) Obecnie informacje o konsultacjach są wywieszone w gablotach informacyjnych

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie korzystali z żadnych form indywidualizacji procesu kształcenia. Potwierdzili jednak, że posiadają informację o możliwości skorzystania z Indywidualnego Toku Studiów oraz Indywidualnej Organizacji Studiów. Indywidualny Tok Studiów dedykowany jest osobom wybitnie uzdolnionym, natomiast Indywidualna Organizacja Studiów osobom z niepełnosprawnościami oraz studiującym jednocześnie na kilku kierunkach studiów, kilku uczelniach. Tryb ubiegania się o wyżej wspomniane formy oraz ich zakres określa Regulamin Studiów. Studenci poinformowali, że wiedzieliby jak zdobyć dokładniejsze informacje na ten temat, gdyby planowali skorzystać z którejś z wspomnianych form. Uczelnia nie przewiduje innych niż powyższe, dodatkowych form indywidualizacji procesu kształcenia dla osób niepełnosprawnych.

3.2)

Rozwiązania przyjęte dla kierunku Ekonomia prowadzonego przez WSE w Stalowej Woli nie są wewnętrznie spójne i nie w pełni z odpowiednimi przepisami. Jak już powyżej stwierdzono, oceniany kierunek studiów zakwalifikowano na profilu praktycznego. Kierunkowe efekty kształcenia przyjęte uchwałą Senatu odnoszą je do obszarowych efektów kształcenia dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Przede wszystkim jednak ocena efektów ogólnych, specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia przyjętych dla ocenianego kierunku kształcenia wskazuje, że odpowiadają one powszechnie stosowanym w szkolnictwie wyższym efektom odnoszącym się do studiów o profilu ogólnoakademickim. W ramach programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie wprowadzono przy tym wymaganych przez Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5.10.2011 r. zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, które powinny odbywać się w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i umożliwiają bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów. Nie wskazano również wymaganej przez Rozporządzenie obsady kadrowej dla tych zajęć. Należy uznać, że treści programowe ujęte w szczegółowych efektach kształcenia, formy i metody dydaktyczne odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu a nie praktycznemu.

Na ocenianym kierunku studiów ujęte są w planie studiów praktyki zawodowe w wymiarze 120 godzin (3 tygodnie praktyki w wymiarze 40 godzin tygodniowo). Praktyka jest realizowana w czwartym semestrze studiów. Szczegółowe zasady odbywania praktyk określone są w Regulaminie praktyk studentów WSE w Stalowej Woli. Jako ogólny cel praktyk dla ocenianego kierunku studiów przyjęto przygotowanie studenta do pracy zawodowej w zakresie gospodarowania zasobami ludzkimi, materialnymi i finansowymi.

W Regulaminie praktyk jako efekty kształcenia określono:

- poszerzenie i pogłębienie wiedzy zdobytej w trakcie zajęć dydaktycznych,
- nabycie umiejętności praktycznych, w tym analitycznych, organizacyjnych oraz w zakresie zdolności do samodzielnego i krytycznego myślenia,
- uzyskanie przygotowania do samodzielnego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań,
- dokonanie weryfikacji nabytych umiejętności ze swoimi możliwościami na rynku pracy.

Zasady i organizacja praktyk są prawidłowo uregulowane. Praktyki odbywają się na podstawie umowy sporządzanej w odniesieniu do każdej praktyki pomiędzy Uczelnią a zakładem pracy przyjmującym na praktykę. Studenci mają prawo wskazania miejsca odbywania praktyki. Wymaga ono akceptacji ze strony uczelnianego opiekuna praktyk dokonywanej w oparciu o zbieżność charakteru wykonywanych czynności z programem praktyk.

Student może ubiegać się o zaliczenie całości bądź części praktyki w przypadku zatrudnienia bądź odbycia stażu i wykonywania czynności zapewniających uzyskanie umiejętności praktycznych zgodnych z kierunkiem studiów oraz prowadzenia własnej działalności gospodarczej związanej z kierunkiem odbywanych studiów. Decyzję o zwolnieniu z praktyki podejmuje dziekan na wniosek uczelnianego opiekuna praktyk. Analiza dokumentacji związanej z odbytymi praktykami i zaliczeniem praktyki na podstawie pracy bądź stażu wskazuje, że jest ona prowadzona zgodnie z przyjętymi w Uczelni zasadami. Podstawą zaliczenia praktyki są wpisy i uwagi dokonane w dzienniczku praktyki oraz wyniki kontroli przeprowadzanych przez uczelnianego opiekuna praktyk. Zaliczenia praktyki dokonuje uczelniany opiekun praktyk.

W roku akademickim 2011/2012 obowiązkiem odbycia praktyk objętych było 90 studentów drugiego roku studiów niestacjonarnych. Z tej grupy zaliczenie praktyk na

podstawie zatrudnienia bądź odbycia praktyk i staży w zakładach pracy bądź prowadzenie samodzielnej działalności gospodarczej uzyskało 78 studentów. Pozostałych 12 studentów odbyło praktyki zawodowe na podstawie porozumień zawartych przez Uczelnię. Praktyki najczęściej odbywają się w bankach, urzędach gmin bądź urzędzie skarbowym.

Ocena praktyk zawodowych odbywanych przez studentów kierunku Ekonomia wskazuje, że prawidłowo sformułowano ich cele i efekty kształcenia związane z praktykami. Wymiar czasowy praktyk oraz termin i miejsce ich odbywania są zgodne z celami jakie przed nimi postawiono. Organizacja praktyk i kontrola nad ich realizacją są właściwe. W praktyce jednak W rzeczywistości praktyki odbywa jednak jedynie kilkanaście procent ogólnej liczby studentów. Zwolnienie z praktyk stosowane w odniesieniu do pozostałych studentów.

W ramach oceny jakości kształcenia na kierunku Ekonomia przeprowadzonej w dniach 21-22.10.2006 r. Zespół oceniający PKA sformułował następujące uwagi odnoszące się do zagadnień objętych aktualnie kryterium 3:

- 1) Deklaracje zawarte w raporcie samooceny dotyczące stosowania aktywizujących metod nauczania nie znalazły potwierdzenia, ani podczas wizytacji, ani w rozmowach ze studentami. Przeciwnie skarżyli się oni na brak zajęć w pracowni komputerowej.
- 2) Zespołowi oceniającemu nie przedstawiono żadnych stałych umów o współpracę w dziedzinie praktyk studenckich, ani też programów praktyk dla poszczególnych specjalności.

W ramach aktualnie przedłożonego Raportu samooceny Uczelnie nie odniosła się do sformułowanych uwag. Opierając się na informacjach zawartych w dokumentacji oraz uzyskanych w trakcie wizytacji należy stwierdzić, że stan realizacji powyższych uwag jest następujący:

Ad. 1) Zakres stosowania aktywizujących metod nauczania w odniesieniu do wszystkich przedmiotów jest utrudniony ze względu na brak szczegółowego określenia w kartach przedmiotów rodzaju stosowanych metod aktywizujących. W odniesieniu do większości przedmiotów, w ramach których występują ćwiczenia jest jedynie informacja „metoda ćwiczebna”. Jest to raczej określenie formy zajęć (ćwiczenia), a nie podano jakie rodzaje metod ich prowadzenia są stosowane. Wizytacje zajęć przeprowadzone przez Zespół oceniający wskazują, że zakres stosowania metod aktywizujących jest niewielki.

Ad 2) Jak wskazano w Raporcie w minionym roku akademickim jedynie 12 studentów studiów niestacjonarnych odbyło praktyki zawodowe. Uczelnia posiada współpracę z kilkoma zakładami pracy, w których organizowane są praktyki.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ *znacząco*

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Program studiów ma odpowiedni wymiar czasowy i strukturę przedmiotową. Odpowiada ona przy tym kształceniu na studiach o profilu ogólnoakademickim. Punkty ECTS są ujęte w planie kształcenia i wpisywane są do indeksu i suplementu. Ich liczba dla całych studiów i ich etapów odpowiada regulacjom normatywnym. Sekwencja przedmiotów jest ogólnie prawidłowa, poza przedmiotami kierunkowymi, które odbywają się dość późno i nie tworzą w niektórych przypadkach podbudowy do bardziej szczegółowych przedmiotów specjalnościowych. Organizacja procesu kształcenia jest odpowiednia do formy prowadzonych studiów, nie uwzględnia jednak realizacji modułu zajęć praktycznych. Na ocenianym kierunku studiów nie ma studentów korzystających z indywidualizacji programu i planu kształcenia.

3.2) Brak jest niezbędnej spójności efektów kształcenia, treści programowych oraz form i metod dydaktycznych. Wynika to z jednej strony z niespójności przyjętych rozwiązań dotyczących profilu kształcenia, a z drugiej braku realizacji wymogów określonych dla profilu praktycznego. Dla praktyk prawidłowo określono efekty kształcenia a organizacja praktyk jest prawidłowa, chociaż należy stwierdzić, że przeważająca część studentów jest z nich zwolniona.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzi 9 pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 26 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia. Wśród nich jest 4 doktorów habilitowanych, 17 doktorów i 14 magistrów.

W strukturze kwalifikacji pracowników najliczniejszą grupę stanowią reprezentanci nauk ekonomicznych (16 osób, 46%). Nauki ścisłe reprezentuje 5 pracowników, prawo – 3. Biorąc pod uwagę deklarację Szkoły o prowadzeniu kształcenia w obszarze nauk społecznych można uznać, że posiadają kwalifikacje formalne do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku i realizacji nauczania przyjętego planem i programem

Plan ten jest adekwatny do kształcenia ogólnoakademickiego i prowadzący poszczególne przedmioty, z bardzo nielicznymi wyjątkami, posiadają stosowne kwalifikacje. Biorąc jednak pod uwagę deklarację Szkoły odnośnie kształcenia w profilu praktycznym, należy stwierdzić, że nieliczni tylko pracownicy posiadają staż pracy, bądź pracują w przedsiębiorstwach lub organizacjach. Dla większości podstawowym lub drugim miejscem pracy jest KUL lub UR.

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *ekonomia*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów – zgodnie z wymaganiami określonym w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na kierunku *ekonomia* na Wydziale Ekonomicznym Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742). ***W jednym przypadku stwierdzono brak informacji czy uczelnia jest dla pracownika podstawowym czy dodatkowym miejscem pracy w rozumieniu przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.***

Zgodnie z informacjami zawartymi w tych oświadczeniach wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, a także są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 wymienionego wyżej rozporządzenia. Ponadto znajduje się tam również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

Na Wydziale Ekonomicznym wszystkie oświadczenia zostały podpisane w czerwcu 2012 r., a więc zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy, za wyjątkiem jednej osoby, która została zatrudniona w Uczelni od 1 października 2012 r.

Wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *ekonomia*, co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicki) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia.

W obsadzie zajęć nie stwierdzono nieprawidłowości. Wykłady, seminaria prowadzą doktorzy i doktorzy habilitowani, ćwiczenia doktorzy, lektoraty osoby ze stopniem magistra. Niekiedy jednak liczba prowadzonych przedmiotów jest zbyt duża (4-6).

4.2)

Władze Szkoły do minimum kadrowego wskazały 2 doktorów habilitowanych nauk ekonomicznych, 1 doktora habilitowanego nauk matematycznych, 4 doktorów nauk ekonomicznych i 1 doktora nauk rolniczych i 1 doktora nauk humanistycznych.

Weryfikacja kwalifikacji osób wskazanych do minimum kadrowego pozwoliła stwierdzić, że w grupie pracowników posiadających stopień doktora habilitowanego, tylko jedna osoba spełnia wymagania formalne i merytoryczne adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Wykształcenie i dorobek naukowy drugiego doktora habilitowanego nie są zgodne z wymaganiami dla ocenianego kierunku.

W grupie doktorów jedna osoba w ostatnich czterech latach nie opublikowała żadnej pracy naukowej, ale ma duży dorobek praktyczny, umożliwia zaliczenie jego do minimum kadrowego, pod warunkiem prowadzenia kształcenia w profilu praktycznym.

Szkoła nie posiada minimum kadrowego. Spośród wskazanych osób do minimum kadrowego można zaliczyć tylko dwóch doktorów habilitowanych i 6 doktorów (5 doktorów nauk ekonomicznych, 1 doktora nauk humanistycznych).

Z dokonanej oceny wynika zatem, że do prowadzenia kierunku *ekonomia* na poziomie pierwszego stopnia studiów brakuje jednego pracownika legitymującego się stopniem doktora habilitowanego, który posiadałby dorobek naukowy, i kwalifikacje dydaktyczne adekwatne do zakładanych efektów kształcenia.

Zaliczeni do minimum kadrowego pracownicy prowadzą zajęcia dydaktyczne o tematyce na ogół zgodnej z ich zainteresowaniami naukowymi i posiadanym dorobkiem naukowym. Trzeba jednak zaznaczyć, że dorobek ten w odniesieniu do większości pracowników jest bardzo skromny (2 artykuły) i o lokalnym znaczeniu (publikowany tylko w wydawnictwach WSE w Stalowej Woli: Zeszyty Naukowe, monografie pokonferencyjne).

Należy też zwrócić uwagę, że kilku doktorów prowadzi zajęcia dydaktyczne z 4-6 różnych merytorycznie przedmiotów, nie związanych z ich zainteresowaniami naukowymi i publikowanym dorobkiem.

Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicki);

W grupie wskazanych do minimum kadrowego pracowników 6 osób (ok. 70%) zostało zatrudnionych w latach 2008-2012, a tylko 3 osoby pracowały 5 lat temu w czasie przeprowadzanej wówczas akredytacji.

Skład minimum kadrowego na kierunku *ekonomia* prowadzonego na Wydziale Ekonomicznym w perspektywie długookresowej jest w miarę stabilny, bowiem tylko 1 osoba wskazana do minimum kadrowego zatrudniona została na czas nieokreślony, pozostałe na

czas określony, tj. 3 osoby - do 31.09.2013 r., 1 osoba - do 30.09.2014 r., 2 osoby - do 30.09.2015 r. oraz 2 osoby do 31.09.2016 r.

Natomiast tylko 3 osoby, tj. 33,3% (2 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 1 doktor) wchodziły w skład minimum kadrowego w roku 2006, tj. podczas poprzedniej oceny jakości kształcenia na tym kierunku.

Uczelnia nie spełnia warunku minimum kadrowego. Warunek minimum kadrowego nie jest spełniony z powodu braku jednego samodzielnego pracownika naukowo-dydaktycznego.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *ekonomia*, do liczby studentów na tym kierunku nie jest spełniony, brak minimum kadrowego.

4.3)

Istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest prowadzenie właściwej polityki kadrowej, w tym właściwy dobór nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku studiów.

W stosunku do roku 2006, w którym odbyła się pierwsza ocena jakości kształcenia na kierunku *ekonomia*, nastąpiły zmiany w składzie tego minimum, bowiem aż 6 osób, to nauczyciele akademicy, którzy nie tworzyli tego minimum w roku 2006.

Dla 5 osób wskazanych do minimum kadrowego Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, dla 3 osób – dodatkowym miejscem pracy, *zaś w jednym przypadku w umowie o pracę nie określono czy WSE jest podstawowym czy dodatkowym miejscem pracy.*

Cele, zasady i instrumenty polityki kadrowej przedstawiono w Zarządzeniu Nr 4/2013 Rektora Szkoły z dnia 4 lutego 2013. Zawarte w nim procedury rekrutacji, formy nawiązywania stosunku pracy na podstawie mianowania, umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej oraz rozwiązywania stosunku pracy są zgodne z zapisami art 124-126 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W procedurze rekrutacyjnej uczestniczy dziekan, ostateczną decyzję podejmuje rektor. Procedura przewiduje ogłoszenie konkursu w prasie lub bazie MNiSW.

Praca nauczycieli akademickich podlega ocenie okresowej i bieżącej oraz ocenie przez studentów. Oceny okresowe, nie rzadziej niż co dwa lata i nie rzadziej niż co 4 lata pracowników z tytułem profesorów, przeprowadza Uczelniana i Wydziałowa Komisja ds. oceny okresowej nauczycieli akademickich. Uczelniana Komisja oceniająca, która działa pod kierownictwem rektora, jest właściwa dla dokonywania ocen dziekanów oraz kierowników jednostek ogólnouczelnianych. Wydziałowa Komisja oceniająca działa pod kierownictwem dziekana i jest właściwa dla dokonywania oceny pozostałych nauczycieli akademickich wydziału. Ocena jest punktowa. W przypadku uzyskania przez nauczyciela akademickiego ostatecznej oceny negatywnej, kolejnej oceny dokonuje się po upływie roku. Uzyskanie przez nauczyciela akademickiego kolejnej ostatecznej oceny negatywnej może stanowić podstawę do rozwiązania z nim stosunku pracy w Uczelni.

Ocena pracy nauczyciela akademickiego składa się z następujących elementów:

- 1) oceny działalności dydaktycznej pracownika, dokonywanej przez kierownika zakładu/katedry na podstawie: zweryfikowanej informacji złożonej przez nauczyciela oraz wyników hospitacji i kontroli w zakresie stopnia realizacji zadań dydaktycznych i osiągniętych efektów,

- 2) oceny rozwoju zawodowego i działalności organizacyjnej, dokonywanej przez dziekana na podstawie zweryfikowanej informacji, złożonej przez nauczyciela oraz własnej oceny dotyczącej rozwoju zawodowego i stopnia zaangażowania nauczyciela w prace organizacyjne na rzecz Uczelni, studentów,
- 3) opinii studentów o zajęciach dydaktycznych, prowadzonych przez ocenianego – ustala komisja uczelniana na podstawie ankiet studenckich.

Plan hospitacji na każdy rok akademicki przygotowuje dziekan a przeprowadza je dziekan oraz kierownicy katedr i zakładów. Hospitacji podlega co najmniej jedna forma zajęć prowadzonych przez danego nauczyciela.

W ocenie pracy pracowników dydaktycznych ważne są też ankiety wypełniane przez studentów. Ogólna prezentacja wyników badań ankietowych jest przedstawiana na senacie. Studenci oceniają problematykę zajęć organizację i sposób ich realizacji, stanowione wynagrodzenia i ocenianie, postawę prowadzącego. Negatywna ocena wymaga uzasadnienia.

Zespołowi Oceniającemu przedstawiono materiały pozwalające stwierdzić, że ustalone przez zarządzenie rektora komisje są powoływane, procedury są realizowane.

W przedstawionych materiałach nie spotkano informacji wskazującej na stosowanie systemu i instrumentów wspierania rozwoju naukowego młodej kadry naukowo-dydaktycznej.

W toku zebrania pracownicy nie zgłaszali żadnych uwag krytycznych. Misję Szkoły postrzegali i podkreślali jej znaczenie przede wszystkim w obszarze kształcenia kadr potrzebnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego Stalowej Woli i okolicznych gmin. Podkreślali także bardzo dobrą współpracę Szkoły z Urzędem Miasta, przedsiębiorstwami i instytucjami.

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;

Hospitowane zajęcia były prowadzone prawidłowo.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego *znacząco*,

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

4.1) Liczba i struktura kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych zapewnia realizację planu i programu nauczania.

4.2) Uczelnia nie posiada minimum kadrowego. Do spełnienia wymagań brakuje jednego samodzielnego pracownika. Dorobek naukowy osób zaliczonych do minimum jest skromny.

4.3) Uczenia nie posiada systemu i instrumentów wspierania rozwoju naukowego i dydaktycznego kadry. Szkoła nie prowadzi wymiany pracowników z innymi ośrodkami w kraju. Współpraca z zagranicą polega na realizacji jednej podpisanej umowy z Lwowską Akademią Komercyjną oraz współpracy nawiązanej z Wyższą Szkołą Ekonomii i Zarządzania w Administracji Publicznej w Bratysławie w ramach wspólnie realizowanego programu UE.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Szkoła nie posiada własnej bazy dydaktycznej. Od 1 marca 2010 roku prowadzi działalność w 10 piętrowym budynku usytuowanym w centrum Stalowej Woli, którego właścicielem jest Huta Stalowa Wola SA.

W budynku tym Szkoła wynajmuje pomieszczenia o łącznej powierzchni 630m², w których znajduje się:

- pięć sal ćwiczeniowo-seminaryjnych na 25 do 35 osób,
- jedna sala komputerowa na 20 stanowisk,
- biblioteka ze stanowiskami komputerowymi, z dostępem do Internetu,
- pomieszczenia rektoratu, dziekanatu Uczelni, administracji, pokoje katedr, pokój wykładowców, pomieszczenie socjalne dla studentów/pracowników wraz z szatnią oraz pokój dla Zarządu Samorządu Studenckiego,
- w holu I piętra samoobsługowy punkt kserograficzny dla studentów, na parterze bufet i automat kawowy.

Sale wyposażone są w urządzenia niezbędne do pracy dydaktycznej: tablice, ekrany, rzutniki do folii, projektory i komputery do prezentacji multimedialnych. Pracownia komputerowa mieści 20 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Ponadto, w ramach umowy z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2, Szkoła ma zagwarantowaną możliwość korzystania z auli i sal lekcyjnych. Aula posiada 300 miejsc, pełne nagłośnienie stacjonarne i przenośne, składany automatycznie ekran i podwieszony na stałe, wykorzystywany do zajęć dydaktycznych rzutnik multimedialny. Odległość auli od obecnej siedziby Uczelni wynosi 400 m.

Dla realizacji zajęć z wychowania fizycznego Uczelnia wynajmuje specjalistyczne, wyposażone w niezbędny sprzęt sportowy, pomieszczenia od Liceum Ogólnokształcącego im. Komisji Edukacji Narodowej w Stalowej Woli.

Biblioteka WSE mieści się na parterze budynku. Biblioteka gromadzi wydawnictwa o tematyce zgodnej z kierunkiem ekonomia i specjalnościami. Księgozbiór liczy 12044 egzemplarze i zawiera potrzebne studentom podręczniki, skrypty, wydawnictwa gromadzone według wskazań prowadzących zajęcia i zalecone w sylabusach. Ponadto Bibliotek prenumeruje kilka ważnych dla ekonomistów czasopism tj.: Bank i Kredyt, Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw, Ekonomista, Fundusze Europejskie, Gazeta Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Gazeta Prawna, Rzeczpospolita.

W ramach podpisanego porozumienia zawartego przez Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Stalowej Woli a Związkiem Banków Polskich oraz Centrum Prawa Bankowego i Informacji, biblioteka udostępnia studentom oraz nauczycielom akademickim bezpłatny dostęp do elektronicznych wersji czasopism tj. „Bank”, „Nowoczesny Bank Spółdzielczy”, „Europejski Doradca Samorządowy”, „Finansowanie nieruchomości”, „Kurier Finansowy”. Uczelnia zawarła też porozumienie zapewniające możliwość korzystania z zasobów Biblioteki Pedagogicznej w Tarnobrzegu wraz z jej filiami w Stalowej Woli i Nisku.

W Bibliotece tworzone są wersje elektroniczne ksiąg inwentarzowych, wykazy czytelników zapisanych do biblioteki, zestawienia bibliograficzne na najczęściej poszukiwane tematy, wykaz artykułów z prenumerowanej pracy, a także wykaz wydawnictw Uczelni i publikacji jej nauczycieli akademickich.

Biblioteka jest czynna w piątki: 13.00-17.00, soboty: 8.00-14.00, niedziele 8.00-14.00, a więc w dniach i godzinach dostosowanych do potrzeb niestacjonarnych studentów.

Studenci określili wyposażenie sal wykładowych oraz seminaryjnych, jako wystarczające do prowadzenia zajęć oraz osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Poprawy zdaniem studentów wymaga stan sali wykładowej na 7 piętrze. Zwłaszcza latem wysoka temperatura w sali znacznie utrudnia efektywne zdobywanie wiedzy i umiejętności. Celowe byłoby zamontowanie wentylacji oraz rolet w wyżej wspomnianej sali. Dodatkowo studenci zaproponowali zastąpienie krzeseł z blatami do pisania, normalnymi ławkami. Studenci określili je jako wygodniejsze, zwłaszcza w przypadku wielogodzinnych zajęć w trakcie zjazdów. Studenci uznali za wystarczające wyposażenie sal komputerowych. Studenci ocenianego kierunku posiadają dostęp do Internetu za pośrednictwem dwóch znajdujących się w bibliotece komputerów. Ponadto studenci na jednym z pięter Uczelni mają możliwość korzystania z zasobów Internetu za pośrednictwem sieci bezprzewodowej. Księgozbiór biblioteczny dotyczący studiowanego kierunku studenci uznali za niewystarczający. Celowe ich zdaniem byłoby poszerzenie oferty biblioteki o nowe pozycje specjalistyczne z zakresu ekonomii. Studenci podczas spotkania z ZO PKA wyrazili bardzo pozytywną opinię na temat zapewnionej przez Uczelnię możliwości korzystania z bibliotek innych uczelni znajdujących się w Stalowej Woli.

Praktyki zawodowe objęte programem studiów prowadzone są w firmach weryfikowanych przez Uczelnię. Studenci uznali kryteria doboru i akceptacji firm do prowadzenia praktyk jako odpowiednie względem charakterystyki studiowanego kierunku, a ponadto sprawiedliwe i dostosowane do potrzeb studentów. Dodatkowo studenci mogą starać się o zaliczenie praktyk zawodowych na podstawie pracy jaką wykonują. Studenci podczas spotkania z ZO PKA określili odbywane praktyki jako wystarczające do zdobycia odpowiednich umiejętności przed podjęciem pracy zawodowej lub otwarciem własnej firmy. Są one zatem, według studentów, dostosowane do wiedzy i umiejętności, jakie studenci mają zdobyć w trakcie procesu kształcenia.

Budynek, w którym Szkoła wynajmuje pomieszczenia jest przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Posiada windę dla osób niepełnosprawnych, podjazdy dla wózków, oznaczone miejsca parkingowe, toalety.

Infrastruktura Uczelni jest częściowo dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Budynek, w którym znajduje się Uczelnia posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych oraz windę umożliwiającą przemieszczanie się takim osobom. Nie jest natomiast wyposażony w toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Uczelnia nie jest wyposażona w sprzęt dostosowany do potrzeb osób niedowidzących oraz niedosłyszących.

Przeprowadzona w 2010 roku zmiana siedziby Szkoły znacząco poprawiła warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych, komfort studiowania i warunki pracy wszystkich pracowników oraz wzmocniła prestiż Szkoły.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia w pełni spełnia wymagania odnośnie zapewnienia i dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu dydaktycznego. Przy 226 osobowej grupie studentów powierzchnia, liczba sal wykładowych i miejsc jest wystarczająca, wyposażenie dobre, dostęp studentów do internetu jest zapewniony. Zasoby biblioteki wystarczające.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Szkoła nie posiada planu badań naukowych, ani też planu wydawniczego. Aktywność naukowa etatowych pracowników Szkoły jest wysoce zróżnicowana i trudno poddająca się ocenie. Podejmowane przez poszczególnych pracowników tematy są bardzo rozproszone. Zdecydowana większość pracowników zaliczonych do minimum kadrowego wyniki swoich badań naukowych publikuje wyłącznie w wydawnictwach Szkoły – monografiach pokonferencyjnych i Zeszytach Naukowych (których ostatni numer ukazał się w 2009 r.).

Za jedyną i ważną formę aktywności naukowo-badawczej pracowników można uznać organizację konferencji i sympozjów naukowych. W latach 2008-2012 zorganizowano pięć konferencji nt.:

1. Polityka inwestycyjna a rozwój regionalny (ze szczególnym uwzględnieniem Podkarpacia).
2. Możliwości i rola Stalowej Woli w rozwoju społeczno-gospodarczym i wspieraniu przedsiębiorczości.
3. Dotychczasowe etapy realizacji przedsięwzięć związanych z rozwojem kapitału ludzkiego przez Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Stalowej Woli.
4. Rola kapitału ludzkiego w procesie rozwoju regionalnego i lokalnego.
5. Uwarunkowania, poziom i dynamika rozwoju Stalowej Woli na tle regionu i kraju.

Efektom tych konferencji były wydane przez WSE monografie:

- Rozwój regionu Podkarpacia po akcesji Polski do Unii Europejskiej, red. naukowa J. Chojka, J. Pakulska, WSE, Stalowa Wola 2009.
- Polityka inwestycyjna a rozwój regionalny, red. naukowa R. Poliński, WSE, Stalowa Wola 2009.
- Rola kapitału ludzkiego w procesie rozwoju regionalnego i lokalnego, red. naukowa J. Bek i B. Oleszko-Kurzyńska, WSE, Stalowa Wola 2012.

Ponadto, w 2008-2012 w wydawnictwach Szkoły ukazały się dwie publikacje:

- B. Kurzępa, Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz, WSE, Stalowa Wola 2009;
- R. Poliński, Kodeks spółek handlowych. Komentarz, WSE, Stalowa Wola 2009;

oraz dwa numery Zeszytów Naukowych w 2008 i 2009 roku.

Szkoła wydaje też corocznie „Studenckie Zeszyty Naukowe” w których publikowane są rozdziały najlepszych w danym roku prac licencjackich.

Studenci obecni na spotkaniu nie byli zainteresowani udziałem w pracach badawczych. Wynika to głównie z trybu ich studiów oraz ich życia zawodowego i rodzinnego, większość studentów obecnych na spotkaniu studiuje w trybie niestacjonarnym. Studenci nie byli również zorientowani w możliwościach wzięcia udziału w badaniach naukowych. Byli jednak zorientowani w możliwościach publikacji w tzw. Zeszytach naukowych, wydawanych cyklicznie co kilka lat przez Uczelnię. Nie przedstawiono listy innych publikacji z udziałem studentów.

Szkoła ma podpisaną umowę o międzynarodowej współpracy naukowo-dydaktycznej z Lwowską Akademią Komercyjną we Lwowie. Umowa została podpisana w 2003 roku na

czas nieokreślony. W ramach tej współpracy w okresie 2002-2012 na umowę o pracę był zatrudniony prof. dr hab. Anatolij Mokij –członek Senatu Wyższej Szkoły Ekonomicznej, pracownicy LAK publikowali artykuły w Zeszytach Naukowych WSE w Stalowej Woli oraz monografii: Rola kapitału ludzkiego w procesie rozwoju regionalnego i lokalnego (WSE, Stalowa Wola 2012), w 2009 roku 7 osobowa grupa studentów WSE uczestniczyła w VI Międzynarodowym Seminarium Praktycznym „Ekonomia w kulturze, kultura w ekonomii” na Ukrainie.

W latach 2009-2012 Szkoła realizowała projekt „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli poprzez rozwój i podwyższenie jakości i kompetencji kadry akademickiej Uczelni – współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach tego projektu Szkoła współpracowała z Wyższą Szkołą Ekonomii i Zarządzania w Administracji Publicznej w Bratysławie. Efektem tej współpracy były wykłady prof. Vladimira Gozora, wyjazd 4 pracowników Szkoły na staże naukowe, udział pracowników WSEiZAP w Bratysławie w konferencji i monografii.

Główną formą współpracy z innymi uczelniami, jest korzystanie z ich zasobów kadry dydaktycznej poprzez zatrudnienie specjalistów z innych uczelni w WSE w Stalowej Woli jako drugim miejscu pracy. Studenci szczególnie pozytywnie wyrażali się o prowadzących, dojeżdżających z innych ośrodków naukowych, m. in. SGH w Warszawie. Podkreślali, że współpraca Uczelni z innymi ośrodkami umożliwia im efektywniejsze zdobywanie wiedzy i umiejętności.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - nie dotyczy.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Warunki i tryb rekrutacji kandydatów na pierwszy rok studiów ustalane są w uchwałach Senatu. Uchwała nr 1/2011 Senatu Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli z dnia 18 marca 2011 r. w sprawie ustalenia limitu przyjęć, warunków i trybu rekrutacji oraz form rekrutacji na kierunku ekonomia w roku akademickim 2012/2013 określa, że wstęp na studia jest wolny. Kandydaci przyjmowani są według kolejności zgłoszeń. Warunkiem przyjęcia na studia jest w szczególności posiadanie świadectwa dojrzałości. Senat ustalił na rok akademicki limit przyjęć kandydatów na studia stacjonarne w wysokości 160 osób a na studia niestacjonarne w wysokości 660 osób. W wyniku przeprowadzonej rekrutacji przyjęto jedynie 67 osób na studia niestacjonarne, tj. ok. 10 % założonego limitu. Uchwała nie określa kto prowadzi procedurę rekrutacyjną, podejmuje decyzję o przyjęciu, jaki organ rozpatruje odwołania od niej. Jednocześnie należy stwierdzić, że nie zawiera ona żadnych regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów.

Rozmiary faktycznie prowadzonej rekrutacji odpowiadają potencjałowi dydaktycznemu Uczelni i pozwalają na utrzymanie niezbędnej jakości kształcenia.

Zasady rekrutacji oparte na wolnym wstępie na studia i przyjmowaniu kandydatów według kolejności zgłoszeń, przy wysokości limitu wielokrotnie przekraczającej rzeczywiste zainteresowanie ze strony kandydatów oznacza, że Uczelnia nie stosuje selekcji kandydatów ze względu na posiadaną przez nich wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia.

Rekrutacja na Uczelni prowadzona jest w sposób otwarty. Jedynym realnym warunkiem przyjęcia na Uczelnię jest kolejność zgłoszeń oraz posiadanie świadectwa dojrzałości. System ten nie wprowadza dyskryminacji względem konkretnych grup kandydatów, jednak uniemożliwia weryfikację umiejętności i wiedzy potencjalnych

studentów. Celowym byłoby prowadzenie rankingu kandydatów oraz wyłanianie najlepszych z osób starających się o przyjęcie. Studenci określili, że taka forma rekrutacji byłaby sprawiedliwsza od obowiązującej w tej chwili, ponieważ pomogłaby zweryfikować umiejętności kandydatów. W chwili obecnej może zdarzyć się sytuacja w której osoba zdolniejsza nie otrzyma miejsca na studiach, ponieważ złoży za późno wniosek w stosunku do innych kandydatów z gorszymi wynikami.

7.2)

System ECTS obowiązujący w WSE opiera się na właściwie sporządzonym bilansie nakładu pracy określonym dla przeciętnego studenta. Przewiduje on, że bilans nakładu pracy i czasu niezbędnego dla osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia obejmuje udział w ćwiczeniach, przygotowanie do testu, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie pracy pisemnej. Łączny nakład pracy składa się z nakładu pracy związanego z uczestnictwem w zajęciach prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego oraz nakład pracy związanych z samodzielną pracą studenta. Czasowi poświęconemu na zajęcia bądź pracę samodzielną w wymiarze 25-30 godzin odpowiada 1 punkt ECTS.

Punkty ECTS zostały przypisane do wszystkich przedmiotów, dla których określono efekty kształcenia, w szczególności do praktyk zawodowych. Analiza punktów ECTS przypisanych do poszczególnych przedmiotów, modułów oraz całych studiów jest w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów prawidłowa. Odpowiada ona nakładowi pracy studenta необходимemu do osiągnięcia ogólnych, specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia.

System oceny osiągnięć studentów stosowany na kierunku Ekonomia pozwala na systematyczną weryfikację etapowych osiągnięć studentów. W odniesieniu do większości zajęć prowadzonych zarówno w formie wykładów, jak i ćwiczeń pozwala on na kontrolowanie postępów w nauce w trakcie semestru poprzez stosowanie sprawdzianów przejściowych. Kontrola realizacji efektów kształcenia związanych z poszczególnymi przedmiotami następuje w trakcie sesji egzaminacyjnej. Studenci zobowiązani są dla zaliczenia semestru do złożenia wszystkich przewidzianych w planie studiów egzaminów, uzyskanie zaliczeń końcowych oraz wywiązanie się z innych obowiązków określonych w Regulaminie studiów, w szczególności praktyki zawodowej. Zaliczenie całych studiów wymaga uzyskania pozytywnych ocen z pracy dyplomowej i zdania egzaminu dyplomowego. Tak zorganizowany system oceny osiągnięć studentów należy uznać za zorientowany na proces uczenia się. Jest on ujęty w odpowiednich regulacjach wewnętrznych Uczelni przez co wymagania w nim ujęte są wystandaryzowane. Sam system oceny odpowiada stosowanym powszechnie w szkolnictwie wyższym i jest przejrzysty oraz zapewnia obiektywizm formułowania ocen i wprowadza odpowiednie procedury odwoławcze w tym zakresie.

Studenci określili nakład pracy i czas niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jako odpowiednio dostosowany do specyfiki kierunku, ponadto rzeczywiście oddając realny nakład pracy oraz czasu jaki trzeba poświęcić aby w pełni opanować wiedzę i kompetencje zakładane w programie studiów.

Programy poszczególnych przedmiotów (sylabusy) zawierają w szczególności informacje dotyczące liczby godzin zajęć dydaktycznych, formy prowadzenia zajęć, liczby punktów ECTS, formy zaliczenia, celu kształcenia, metod i form oceny, treści programowych oraz literatury podstawowej i uzupełniającej przedmiotu. Należy zwłaszcza stwierdzić, treści zajęć są przedstawione w sposób obszerny. Programy przedmiotów wykazują tym samym niezbędną przydatność w procesie uczenia się. Literatura przedmiotu nie jest nadmiernie rozbudowana, obejmuje nowe pozycje i pozwala na realizację założonych celów i efektów kształcenia.

System oceny osiągnięć został przez studentów określony jako zorientowany na proces uczenia się. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA, określili system oceniania, jako w zdecydowanej większości przypadków sprawiedliwy i dobrze funkcjonujący. Studenci określili prowadzących jako osoby wymagające, jednak sprawiedliwe przy formułowaniu ocen. Nie spotkali się z niesprawiedliwą oceną w trakcie etapowej weryfikacji osiągnięć, czy też oceny aktywności na zajęciach. Studenci stwierdzili, że są informowani o wymaganiach egzaminacyjnych, formie oraz czasie egzaminu, czy też zaliczenia. Egzaminy i zaliczenia prowadzone są w sposób określony na początku zajęć, ewentualne zmiany są konsultowane i ustalane ze studentami. Studenci zorientowani byli w wymaganiach wstępnych odnośnie przedmiotów, na które uczęszczają.

Studenci potwierdzili, że posiadają możliwość powtarzania egzaminów oraz zaliczeń.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA, byli zorientowani gdzie mogą zapoznać się z sylabusami, programami studiów, zapoznawali się z nimi na początku swojego toku studiów. Czynili to głównie za pomocą Internetu oraz kopii sylabusów dostępnej w Dziekanacie. Określi informacje w nich zawarte jako kompletne, wystarczające i przejrzyste. Materiały dydaktyczne zalecane przez prowadzących studenci określili jako przydatne oraz wystarczające do opanowania wiedzy i umiejętności wymaganych na poszczególnych przedmiotach.

W stosunku do oceny z 2007 roku, poprawie uległ dostęp studentów do sylabusów, mogą oni zapoznać się z nimi w Internecie oraz w dziekanacie. Zdaniem studentów brak jest również zjawiska zaniżania wymagań, co zostało odnotowane w raporcie z poprzedniej oceny.

7.3)

Program kształcenia ma przejrzystą strukturę składającą się z modułów i przedmiotów. Do poszczególnych przedmiotów i etapów kształcenia przypisane zostały punkty ECTS. System punktów ECTS obejmując swoim zakresem wszystkie elementy procesu kształcenia, dla których określono efekty kształcenia i znajdując odzwierciedlenie w dokumentach wystawianych studentowi (indeks, suplement) stwarza odpowiednie warunki do indywidualizacji procesu kształcenia oraz mobilności studentów. Studenci uzyskują dzięki udokumentowaniu poniesionego nakładu pracy i uzyskanie określonych efektów kształcenia możliwość wyboru przedmiotów z innych specjalności, kierunków studiów, podejmowania studiów w innej uczelni, a w szczególności udziału w wymianie międzynarodowej. Plan studiów na ocenianym kierunku uwzględniając punkty ECTS stwarza podstawy do dokonywania wyboru przedmiotów w ramach uczelni macierzystej bądź innych uczelni w przypadku realizacji indywidualnego programu studiów bądź zmiany uczelni.

Na ocenianym kierunku studiów stopień mobilności krajowej i międzynarodowej jest niewielki. Nieliczne wyjazdy pracowników i studentów odbywają się w ramach umów bezpośrednich zawartych z uczelniami z Ukrainy i Słowacji.

Uczelnia nie uczestniczy w programach wymiany zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym. Większość studentów potwierdziła brak zainteresowania wyjazdem. Specyfika studiów niestacjonarnych utrudnia wzięcie udziału w wymianie studenckiej. Kilko studentów podkreśliło jednak, że gdyby posiadali taką możliwość na pewno w trakcie studiów udaliby się na wyjazd zagraniczny. Władze nie przedstawiły planu poprawy sytuacji istniejącej w tym zakresie.

Uczelnia nie prowadzi wymiany międzynarodowej dla studentów. Studenci obecni na spotkaniu nie spotkali się z zajęciami prowadzonymi przez nauczycieli z zagranicy znajdujących się na wymianie. Również nie słyszeli o takowych zajęciach od swoich znajomych również studiujących na Uczelni. Należy stwierdzić, że Uczelnia nie prowadzi współpracy międzynarodowej, która wpływałaby na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

W kwestii wymiany zagranicznej studentów, sytuacja w Jednostce nie poprawiła się. Uczelnia wciąż nie uczestniczy w programach wymiany zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym.

7.4)

Studenci ocenili opiekę naukową i dydaktyczną, jako wystarczającą. Szczególnie cenią sobie zajęcia z osobami w praktyce zajmującymi się zagadnieniami z zakresu ekonomii w regionie. Jako wystarczająca została określona dostępność prowadzących poza godzinami zajęć. Nie spotkali się z przypadkiem niewyznaczenia godzin konsultacji. Ponadto prowadzący są dostępni dla studentów za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz kontaktu telefonicznego.

Na Uczelni nie funkcjonuje system nauczania na odległość.

Na spotkaniu studentów z ZO PKA obecni byli studenci trzeciego roku studiów pierwszego stopnia. Ich zdaniem proces dyplomowania odbywa się sprawnie oraz z nastawieniem na indywidualizację każdego tematu pracy dyplomowej. Możliwe jest zgłaszanie własnego tematu pracy dyplomowej. Promotorzy nie są przeciążeni ilością dyplomantów co ma pozytywny wpływ na jakość powstających prac dyplomowych.

Studenci pozytywnie ocenili pracę dziekanatu oraz godziny jego otwarcia, umożliwiające wszystkim skorzystanie z jego usług. Studenci pozytywnie wypowiadali się o kompetencjach obsługi zatrudnionej w dziekanacie. Wszelkie problemy i niejasności rozwiązywane są za pośrednictwem starostów oraz pracowników dziekanatu.

Biblioteka pod względem godzin otwarcia oraz dostępu do zbiorów w niej się znajdujących uzyskała pozytywną ocenę studentów obecnych na spotkaniu. Uznali oni godziny otwarcia biblioteki za wystarczające.

Studenci obecni na spotkaniu, jako jedyną formę motywacji do osiągnięcia lepszych wyników określili stypendium rektora dla najlepszych studentów. Stypendium powyższe można otrzymać w sytuacji uzyskania wysokiej średniej ocen za poprzedni semestr studiów. Dodatkowo pozytywny wpływ na przyznanie stypendium mają osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe. Stosunek liczby punktów rankingu możliwych do zdobycia za średnią do liczby punktów za osiągnięcia odpowiednio sportowe, naukowe i artystyczne to 50:15:10:10. Studenci uznali tą formę za wystarczającą motywację do uzyskiwania lepszych wyników. Określili ponadto, że głównym czynnikiem motywującym ich do osiągnięcia lepszych wyników, jest ich chęć samodoskonalenia.

W Uczelni funkcjonuje system pomocy materialnej. System działa zgodnie z założeniami ustawy. Realizowane są wszystkie zawarte w ustawie formy pomocy materialnej, ponadto spełnione są wymogi jakościowego i ilościowego podziału stypendiów zawarte w Ustawie, tj. ponad 60% funduszy przeznaczonych na stypendia przeznaczone jest na stypendia socjalne wraz z dodatkami. Rozdział środków z funduszu pomocy materialnej odbywa się w porozumieniu z organami Samorządu Studenckiego. Studenci poinformowali, że stypendia w większości przypadków wypłacane są terminowo. Zdarzają się opóźnienia w wypłatach, są jednak w pełni kompensowane w kolejnych miesiącach. Studenci jako osoby w większości pracujące określili, że nie utrudnia to w sposób znaczący ich procesu kształcenia.

Dostęp do informacji o oferowanych świadczeniach pomocy materialnej oraz trybie ich przyznawania, studenci określili jako wystarczający.

Wątpliwości budzą następujące przepisy Regulaminu Przyznawania Pomocy Materialnej:

- §5 ust. 5 – zgodnie z tym przepisem student, który złożył wniosek o stypendium po terminie określonym we wcześniejszym paragrafie, otrzyma wypłatę stypendium od miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożył wniosek. Celowym byłoby przyznanie oraz wypłata stypendium od chwili nabycia praw do jego wypłaty, nie zaś kolejnego miesiąca.

- §8 ust 5 – przepis analogiczny do poprzedniego, dotyczący studenta przywracanego w prawach studenta po przerwie. Celowe byłoby również zastosowanie uwagi z poprzedniego punktu.

- § 20 ust. 7 pkt. 2 – zgodnie z tym przepisem, punkty do rankingu tworzonego w związku z przyznawaniem stypendium rektora dla najlepszych studentów, można uzyskać za pomoc w zorganizowaniu konferencji, czy też symposium naukowe. Zgodnie z art. 181 ust. 1 ustawy powyższe stypendium może zostać przyznane studentowi w związku z wysoką średnią ocen lub osiągnięciami naukowymi, artystycznymi lub wysokimi wynikami sportowymi. Sama organizacja konferencji, czy też symposium nie jest osiągnięciem na żadnej z tych płaszczyzn. Jest to zatem kryterium pozaustawowe.

Na Uczelni nie funkcjonuje własny system pomocy materialnej. Uczelnia nie prowadzi domu studenckiego.

Na Uczelni funkcjonują dwa koła naukowe. Oba aktywnie funkcjonujące. Każde z nich zrzesza około 20 studentów. Zajmują się głównie organizacją seminariów z zakresu ekonomii oraz wydarzeń kulturalnych i charytatywnych we współpracy z Samorządem Studenckim.

Samorząd Studencki działa na szczeblu uczelnianym. Przedstawiciel Samorządu Studenckiego, z którym odbyło się spotkanie określił współpracę z Władzami Uczelni jako owocną i opartą na wzajemnym szacunku oraz chęci rozwoju Uczelni. Finansowanie Samorządu Studenckiego odbywa się w formie zadaniowej, ponadto Uczelnia udostępnia Samorządowi Studenckiemu pomieszczenie wyposażone we wszelkie udogodnienia konieczne do sprawnego funkcjonowania.

Studenci obecni na spotkaniu byli w małym stopniu zorientowani w działalności Biura Karier. Biuro przede wszystkim zajmuje się konsultacjami w sprawie pisania CV, gromadzeniem danych o możliwych miejscach zatrudnienia w regionie oraz wypracowywaniem porozumień z dużymi firmami w regionie w zakresie staży, praktyk oraz pracy dla studentów i absolwentów Uczelni. Za wyjątkiem możliwości sprawdzenia ofert pracy, czy też uzyskania pomocy w pisaniu własnego CV studenci nie orientowali się w ofercie Biura.

Studenci chwalili umiejętności dydaktyczne kadry, określając nauczycieli pracujących na Uczelni, jako specjalistów na najwyższym poziomie. Potwierdzili, że sposób rozłożenia zajęć jest odpowiedni i dostosowany do ich potrzeb.

Studenci obecni na spotkaniu określili proces kształcenia jako odpowiednio funkcjonujący.

Studenci w trakcie spotkania z zespołem wizytującym pozytywnie wypowiadali się o kwotach przyznawanych stypendiów. Studenci określili wysokość opłat, jako dostosowaną do ich możliwości finansowych i porównywalną do wysokości czesnego w innych uczelniach w regionie.

Studenci pozytywnie wypowiadali się ponadto o funkcjonującym przy Uczelni zapleczu w postaci bufetu oraz punktu ksero. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat obowiązujących w ww. punktach cen. Określili je jako dostosowane do ich możliwości finansowych.

Studenci wyrazili ogólne zadowolenie z funkcjonującego na Uczelni systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej oraz krótkiego czasu rozpatrywania podań, wniosków.

Studenci określili proces rozpatrywania ich wniosków jako sprawny oraz działający bez zarzutu. Kwestie problematyczne zawsze rozwiązywane są z ich udziałem oraz w sposób gwarantujący poszanowanie interesu studenta. Zgłaszanie skarg oraz uwag odbywa się za pośrednictwem pracowników dziekanatu lub bezpośrednio w trakcie spotkań z Dziekanem.

Względem oceny sprzed pięciu lat system wsparcia studentów w procesie nauki oraz system pomocy materialnej i kulturalnej, uległy poprawie. W stosunku do 2007 brak jest rażących naruszeń przepisów prawa odnośnie dokumentów związanych z tokiem studiów oraz warunkujących proces studiowania.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴, w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Rekrutacja prowadzona jest w oparciu o uchwały Senatu przewidujące wolny wstęp na studia i przyjmowanie kandydatów według kolejności zgłoszeń. Oznacza to de facto, że Uczelnia nie stosuje selekcji kandydatów ze względu na posiadaną przez nich wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia.

Rekrutacja prowadzona jest w sposób opierający się na kolejności zgłoszeń. Wyniki kandydatów nie są brane pod uwagę w procesie rekrutacji. Zasady rekrutacji są ogólnodostępne oraz sprecyzowane w przejrzysty sposób.

7.2) System ECTS jest skonstruowany prawidłowo. Nakład pracy niezbędny dla osiągnięcia ogólnych, specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia został wyliczony prawidłowo. System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się. Został on ujęty w odpowiednich regulacjach wewnętrznych Uczelni, wymagania w nim ujęte są wystandaryzowane, a sam system oceny jest przejrzysty i zapewnia obiektywizm formułowania ocen. Programy kształcenia (sylabusy przedmiotów) są kompletne i przydatne dla realizacji efektów kształcenia.

System oceny studentów jest zorientowany na proces uczenia się, nakład pracy konieczny do zaliczenia jest odpowiednio określony, sylabusy są sformułowane w sposób przejrzysty oraz są dostępne dla studentów.

7.3) Struktura programu studiów i system ECTS sprzyjają rozwijaniu mobilności studentów. Brak jest jednak chętnych do udziału w wymianie krajowej i międzynarodowej. Uczelnia nie wspiera mobilności studentów. Studenci ocenianego kierunku nie mają możliwości udziału w żadnym programie wymiany międzynarodowej, czy też krajowej.

7.4) System pomocy naukowej, dydaktycznej oraz opieki materialnej jest dostosowany do potrzeb studentów. Kadra dydaktyczna spotkała się z uznaniem studentów, jako spełniająca ich oczekiwania i dostosowana do potrzeb kierunku. System pomocy materialnej działa poprawnie, pomimo drobnych zastrzeżeń do regulaminu pomocy materialnej. System spełnia wymogi prawa oraz oczekiwania studentów. Zapewnia im możliwości rozwoju oraz motywacji w wystarczający z ich punktu widzenia sposób. Sprawy studenckie rozpatrywane są w sprawny sposób, z poszanowaniem interesu studenta.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Stalowej Woli prowadzi obecnie jeden kierunek studiów – „ekonomia”. Jej struktura organizacyjna została w związku z tym uproszczona, gdyż zgodnie ze Statutem Uczelni uprawnienia Rady Wydziału zostały przejęte przez Senat. W strukturze Wydziału Ekonomicznego funkcjonuje jedna katedra z dwoma zakładami oraz Centrum Języków i Wychowania Fizycznego i Centrum Studiów Poddyplomowych. Statut Uczelni oraz inne jej akty wewnętrzne określają w sposób prawidłowy kompetencje organów kolegialnych i jednoosobowych oraz jednostek organizacyjnych w zakresie kształcenia. Regulacje te stwarzają odpowiednie podstawy do zarządzania kierunkiem studiów oraz przeprowadzania oceny efektów kształcenia.

Do kompetencji Senatu należy w szczególności uchwalanie zasad przyjęć na studia, wprowadzenie uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia, uchwalanie planów studiów i programów kształcenia oraz tworzenie specjalności w ramach kierunku studiów.

Rektor jest upoważniony do wydawania zarządzeń, podejmowania decyzji i wydawania poleceń służbowych we wszystkich sprawach związanych z funkcjonowaniem uczelni, nie zastrzeżonych do kompetencji innych organów. Rektor w szczególności sprawuje nadzór nad wdrożeniem i funkcjonowaniem uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia, sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną uczelni, przedstawia Senatowi wytyczne dotyczące planów studiów i programów kształcenia.

Dziekan kieruje realizacją procesu kształcenia, kieruje procesem opracowania projektów planów studiów i programów kształcenia, wdraża do realizacji wnioski Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Kierownik katedry kieruje działalnością podległych mu nauczycieli i jest odpowiedzialny za organizację i realizację procesu kształcenia, a także poziom zajęć dydaktycznych z przedmiotów realizowanych przez katedrę. Kierownik katedry zatwierdza również przedmiotowe efekty kształcenia, przeprowadza hospitacje zajęć, dba o poziom merytoryczny i metodyczny zajęć.

Jednostką powołaną do realizacji zadań w zakresie jakości kształcenia jest Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia. Do jej zadań należy w szczególności weryfikacja planów studiów i programów nauczania oraz ocena efektów kształcenia, monitorowanie i ocena procesu kształcenia, podejmowanie działań dotyczących jakości kształcenia, ocena stosowanego systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, koordynacja badań ankietowych dotyczących jakości kształcenia, badanie karier zawodowych absolwentów. Zwraca uwagę, że Rada ma obowiązek przedstawiania Senatowi w formie raportu wyników realizacji zadań w zakresie zapewnienia i jakości kształcenia co trzy lata. Jest to okres zdecydowanie zbyt długi.

Procedura opracowywania efektów kształcenia i ich weryfikacji odbywa się na szczeblu Wydziału. Przedmiotowe efekty kształcenia opracowywane są przez nauczycieli akademickich realizujących poszczególne przedmioty. Efekty kształcenia są następnie ujednolicane przez kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału i przedstawiane do zatwierdzenia Senatowi. Kierunkowe efekty kształcenia są opracowywane przez Komisję ds. Planów Studiów i Programów Nauczania, która przedkłada je do zatwierdzenia Senatowi.

Na Uczelni funkcjonuje system zapewniania jakości kształcenia. W jej składzie zasiadają również studenci. Zadaniem Komisji jest opracowywanie programów studiów oraz ciągłą pracą nad podnoszeniem jakości kształcenia na Uczelni.

Głównym działaniem zmierzającym do zapewnienia jakości kształcenia jest ankietyzacja prowadzona wśród studentów. Proces ten obejmuje prowadzenie ankietyzacji po

zakończeniu każdego semestru. Kwestionariusz ankietowy został stworzony tak, aby badać przede wszystkim jakość zajęć pod względem przekazywanej wiedzy, punktualności zajęć oraz podejścia prowadzących do studentów, a także ich umiejętności dydaktycznych. Wykorzystywany wzór kwestionariusza ankietowego składa się z kilkunastu pytań w formie zamkniętej jak i otwartej. Celowym byłoby poszerzenie kwestionariusza o pytania z zakresu zadowolenia z zajęć, przydatności prezentowanych treści względem programów studiów i rynku pracy oraz możliwość podniesienia jakości zajęć i kształcenia zdaniem studentów. Ankietyzacja przeprowadzana jest w formie papierowej. Jej wypełnienie jest dobrowolne. Wyniki ankiet są opracowywane, poprzez wyciągnięcie średnich z ocen liczbowych w odpowiedniej skali przyznawanych przez studentów, a następnie zostają wykorzystane w trakcie okresowej oceny nauczycieli akademickich i archiwizowane. Jeden z przedstawicieli studentów w Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia potwierdził wykorzystanie wyników ankiet w trakcie procesu podnoszenia jakości kształcenia. Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia zajmuje się analizą programów studiów oraz sytuacji na rynku pracy absolwentów Uczelni. Do jej zadań należy podnoszenie jakości kształcenia jako rezultat opisanych wyżej analiz.

W skład Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia wchodzi studenci. Zgodnie z opinią uzyskaną od studentów system funkcjonuje poprawnie, realnie wpływając na dostosowywanie programów studiów do aktualnej sytuacji na rynku pracy i do potrzeb studentów. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie byli zorientowani w funkcjonowaniu systemu zapewniania jakości kształcenia. Jedyne ich kontakty z powyższym systemem to proces ankietyzacji studentów na temat prowadzonych zajęć dydaktycznych.

8.2)

W Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został ustalony i zatwierdzony w Uchwale Senatu nr 2/2012 z dnia 16 marca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia „Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli”. Zgodnie z założeniami tego systemu najważniejszą rolę w jego realizacji odgrywa Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia. Uchwałą Senatu nr 2a/2012 z dnia 16 marca 2012 r. powołano 9 osobowy *Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, a nie jak to wynika z wymienionej wyżej uchwały Senatu – Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia*. Nie jest to więc zgodne z założeniami wymienionej wyżej uchwały. W uchwale tej określono główne cele systemu zarządzania jakością kształcenia, strukturę jego zarządzania oraz zadania dla wspomnianej wyżej Uczelnianej Rady. Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawuje Rektor.

Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie Uczelnianego Zespołu. *Zwraca się uwagę na fakt, iż protokoły z posiedzeń są bardzo lakoniczne i zawierają jedynie wyniki głosowania podejmowanych uchwał. Brak wniosków, dyskusji etc.*

Podstawowe procedury i dokumenty systemu zarządzania jakością kształcenia zawierają uchwały Senatu oraz zarządzenia Rektora. Na podstawie dokumentów przedstawionych w czasie wizytacji stwierdzono, iż na posiedzeniach Senatu była omawiana problematyka związana z elementami systemu jakości kształcenia.

W skład Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia wchodzi nauczyciele akademicy, przedstawiciel studentów oraz przedstawiciele innych jednostek organizacyjnych Uczelni. Nie są w niej reprezentowani absolwenci i interesariusze zewnętrzni.

Do oceny osiągania efektów kształcenia służą hospitacje zajęć oraz ankiety wypełniane przez studentów. Kwestionariusz hospitacji zawiera informacje o przygotowaniu prowadzącego do zajęć, zgodności zajęć z programem nauczania, poprawności merytorycznej

zajęć, stosowanych pomocy dydaktycznych, organizacji zajęć, metod prowadzenia zajęć. W roku akademickim 2011/2012 przeprowadzonych zostało 16 hospitacji. Wyniki hospitacji zajęć przekazywane są dziekanowi Wydziału.

Drugim narzędziem służącym do oceny jakości kształcenia są anonimowe ankiety wypełniane przez studentów. Przedmiotem oceny są wszystkie przedmioty i prowadzący je nauczyciele akademicy. W trakcie wizytacji przedstawiono Zespołowi oceniającemu wyniki oceny zajęć przez studentów.

W Wyższej Szkole Ekonomicznej nie wprowadzono dotychczas sformalizowanego udziału interesariuszy zewnętrznych w określaniu celów i efektów kształcenia oraz ocenie ich realizacji, w szczególności w aspekcie dostosowania do potrzeb rynku pracy i wymagań zawodowych pracodawców. Uczelnia informuje jedynie o planach powołania Rady Pracodawców oraz planach rozwoju współpracy z organizacjami pracodawców i różnymi instytucjami. W Uczelni utworzono w 2003 r. Klub Absolwenta WSE, a w styczniu 2012 r. powołano Stowarzyszenie Absolwentów WSE. Członkowie Stowarzyszenia mają brać udział monitorowaniu losów absolwentów.

Jako interesariuszy zewnętrznych odgrywających według informacji Uczelni szczególną w zakresie doskonalenia programów kształcenia występują pracodawcy, u których realizowane są praktyki na studiach pierwszego stopnia. Należy jednak wskazać, że liczba tych praktyk jest bardzo niewielka, gdyż większość studentów ma zaliczoną praktykę na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Przedstawiciele Uczelni wskazali jako formy udziału tej grupy pracodawców w określaniu efektów kształcenia i doskonalenia jego jakości konsultacje przeprowadzone z kilkoma przedsiębiorstwami.

Jako interesariusze wewnętrzni udział w procesie zapewnienia jakości kształcenia biorą nauczyciele akademicy i przedstawiciele studentów w Senacie i Komisji ds. Planów Studiów i Programów Nauczania.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie byli zorientowani w funkcjonowaniu systemu zapewniania jakości kształcenia. Jedyne ich kontakty z powyższym systemem to proces ankietyzacji studentów na temat prowadzonych zajęć dydaktycznych. Nie jest prowadzona żadna forma promocji procesu ankietyzacji wśród studentów. Studenci potwierdzili aktywny udział w procesie ankietyzacji. Studenci nie są zapoznawani z wynikami ankietyzacji oraz opracowaniami powstałymi w wyniku procesu analizy wypełnionych przez nich kwestionariuszy. Studenci nie dostrzegają wpływu procesu ankietyzacji na podejście prowadzących, wynika to jednak ich zdaniem z pozytywnej oceny prowadzących. Studenci nie spotkali się z negatywną oceną któregośkolwiek prowadzącego wśród znajomych studentów Uczelni.

Studenci nie wyrazili zainteresowania udziałem w procesie zapewniania jakości kształcenia. Uznali proces ankietyzacji jako wystarczający wkład z ich strony. Jest to jedyna forma przez jaką studenci przekazują informację o koniecznych ich zdaniem zmianach procesie dydaktycznym. Przedstawiciele studentów nie brali udziału w przygotowywaniu kwestionariusza ankietowego. Samo przeprowadzenie procesu badania oraz opracowania jego wyników, jest realizowane przez pracowników administracyjnych Uczelni. Odsetek zwracanych kwestionariuszy ankietowych określony został jako znaczący. Wynika to głównie z prowadzenia ankietyzacji w trakcie zajęć dydaktycznych.

Na podstawie przedstawionej listy członków Senatu Wyższej Szkoły Ekonomii w Stalowej Woli z dnia 21 grudnia 2012 należy uznać, że nie jest spełniony warunek zawarty w art. 61 ust. 3 ustawy o szkolnictwie wyższym. Dwóch na czternastu członków Senatu to studenci, nie mają zatem zapewnionych ustawowych 20%. Jeden z przedstawicieli studentów

w Senacie określił ich udział jako znaczący w pracy tego organu Uczelni. Stwierdził, że zabierają głos, a ich zdanie jest brane pod uwagę w trakcie posiedzeń oraz prac Senatu.

Podczas wizytacji władze jednostki nie przedstawiły opinii Samorządu Studenckiego dotyczących wprowadzanych programów i planów studiów, jednak przedstawiciel Samorządu Studenckiego potwierdził, że studenci biorą czynny udział w tworzeniu programów i planów studiów, poprzez konsultacje z organami odpowiedzialnymi za przygotowanie powyższych programów.

Dodatkowo w proces zapewniania jakości kształcenia nie są zaangażowani przedstawiciele Parlamentu Studentów RP, za wyjątkiem przedstawicieli Samorządu Studenckiego Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Stalowej Woli.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+	+/-	+		+/-	+
umiejętności	+	+/-	+		+/-	+
kompetencje społeczne	+	+/-	+		+/-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Uczelnia jako jednostka jedno wydziałowa z jednym kierunkiem licencjackim posiada uproszczoną strukturę. Statut Uczelni oraz inne akty wewnętrzne określają w sposób prawidłowy kompetencje organów kolegialnych i jednoosobowych oraz jednostek organizacyjnych w zakresie kształcenia. Regulacje te stwarzają odpowiednie podstawy do zarządzania kierunkiem studiów oraz przeprowadzania oceny efektów kształcenia.

8.2) Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia jest głównym organem odpowiedzialnym za WSZJ. Uczelniany Zespół nadzoruje wdrożenie i doskonalenie uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie Uczelnianego Zespołu. Na podstawie dokumentów stwierdzono, iż głównymi narzędziami systemu jest ankietyzacja i hospitacje.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco (6)	w pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1. koncepcja rozwoju kierunku		X			
2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3. program studiów			X		
4. zasoby kadrowe			X		
5. infrastruktura dydaktyczna		X			
6. prowadzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7. system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8. wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Zespół oceniający uważa iż kierunek *ekonomia* ma pełne możliwości rozwoju z uwagi na tradycje dydaktyczne uczelni z zakresu ekonomii a jednocześnie strategia i nazwa uczelni jest mocno powiązana z tym prowadzonym kierunkiem od początku istnienia uczelni, czyli od 1997 roku. Rozwojowi kierunku powinien sprzyjać wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia oraz ujednolicenie efektów kształcenia na profil praktyczny. Dalszy rozwój kierunku wymaga zwiększenia potencjału kadrowego, w tym kadry wspierającej profil praktyczny.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia wniosła o zaliczenie do minimum kadrowego nowej osoby wymienionej w cz. I poz. 9 Załącznika, która podjęła zatrudnienie w Uczelni od dnia 10 marca 2013 r. i będzie mogła od 1 października 2013 r. stanowić minimum kadrowe.

Analiza dokonanego przyporządkowania kierunkowych efektów kształcenia do efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla profilu praktycznego nie jest w pełni prawidłowa, bowiem np: K_W01 przyporządkowano do S1P_W05 i S1P_W08 zamiast do S1P_W01; K_W03 błędnie przyporządkowano do S1P_W01, a nie do S1P_W02; K_W15 błędnie przyporządkowano do S1P_W05 i S1P_W06, a powinno być do S1P_W07, przyporządkowanie K_W13 do S1P_W06 jest także błędne. Podobnie dla kompetencji społecznych efekt K_K01 przyporządkowano do S1P_K01, a powinien być przyporządkowany do S1P_K02, zaś K_K06 do S1P_K05 zamiast do S1P_K01.

W odpowiedzi na raport z wizytacji władze Uczelni przedstawiły przyporządkowanie nowych kierunkowych efektów kształcenia do modułów. Analiza tej dokumentacji wskazuje, że 4 z 9 przedstawionych modułów (Moduł Przedmiotów Kształcenia Ogólnego, Moduł Przedmiotów Podstawowych, Moduł Przedmiotów Specjalnościowych dla Ekonomiki Gospodarki Samorządowej oraz Moduł Przedmiotów Specjalnościowych dla Rachunkowości i Zarządzania Finansami Firmy) przyporządkowano do efektu K_K09, który nie występuje w opisie kierunku (opis zawiera tylko efekty od K_K01 do K_K08). Oznacza to, że opracowane kierunkowych efektów kształcenia dla profilu praktycznego oraz ich przyporządkowanie do modułów kształcenia jest błędne.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia poinformowała jedynie, iż *„Komisja ds. Planów Studiów i Programów Nauczania na wrześniowym spotkaniu dokona analizy i oceny zakładanych metod i sposobów weryfikacji efektów kształcenia określonych w sylabusach dostosowując je do charakteru zajęć”*.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia zadeklarowała, iż *w ramach przeprowadzonej ewaluacji do programu kształcenia zostaną wprowadzone zajęcia praktyczne oraz zwiększona zostanie liczba godzin praktyki studenckiej*. Nie określono jednak w jakim wymiarze godzinowym praktyki te będą realizowane oraz jakim wymiarze zajęcia praktyczne zostaną wprowadzone do programu.

Niezbędne jest dokonanie weryfikacji efektów tych działań w toku powtórnej oceny programowej w roku akademickim 2013/2014.